

TIN HOẠT ĐỘNG NHÀ TRƯỜNG

■ Thanh tra Bộ Y tế công bố kết luận thanh tra tại Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương. Thực hiện kế hoạch thanh tra năm 2014 của Bộ trưởng Bộ Y Tế, vừa qua **Thanh tra Bộ Y Tế đã cử đoàn công tác tiến hành thanh tra việc thực hiện chế độ quản lý, thu chi tài chính, thực hiện Luật phòng, chống tham nhũng** tại trường ĐH Kỹ thuật Y tế Hải Dương. Sau hơn 1 tháng làm việc khẩn trương, nghiêm túc, rà soát hồ sơ, chứng từ có liên quan và kiểm tra thực tế, ngày 27/5/2014, Thanh tra Bộ y tế đã tổ chức công bố kết luận thanh tra tại trường. Kết luận cho thấy: Trường ĐH Kỹ thuật Y tế Hải Dương đã thực hiện tốt công tác quản lý, sử dụng ngân sách và tài sản nhà nước cũng như hoạt động thu chi tài chính, mua sắm trang thiết bị, sửa chữa, quản lý tài sản cố định; công tác đào tạo, cấp phát văn bằng chứng chỉ và công tác tuyển sinh được giám sát chặt chẽ, đúng quy định hiện hành. Đặc biệt đã triển khai thực hiện nghiêm công tác phòng chống tham nhũng, lãng phí, công tác thanh tra của Thủ trưởng, nội bộ luôn đoàn kết thống nhất hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao.... đại diện Nhà trường - TTND.PGS.TS Vũ Đình Chính, Bí thư đảng ủy, Hiệu trưởng đã phát biểu ý kiến nhất trí với các điểm được nêu trong kết luận đồng thời cảm ơn sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của Ban Cán sự Đảng, lãnh đạo Bộ Y tế, các Vụ, Cục và Thanh tra Bộ đã quan tâm giúp đỡ nhà trường trên tất cả các lĩnh vực hoạt động trong thời gian vừa qua và cam kết trong thời gian tới sẽ nhanh chóng thực hiện các giải pháp khắc phục những điểm còn thiếu sót đảm bảo sự phát triển bền vững của Nhà trường.

Thừa ủy quyền của Chánh thanh tra Bộ y tế- Ông Trần Thế Hùng – Phó trưởng đoàn thanh tra công bố kết luận thanh tra tại trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương ngày 27/5/2014

■ Ngày 27/5/2014, Đoàn Kiểm tra của Cục Quản lý môi trường y tế và Công đoàn Y tế Việt Nam do ông Nguyễn Xuân Lăng – Phó Chủ tịch thường trực Công đoàn Y tế Việt Nam làm trưởng đoàn đã tổ chức kiểm tra việc thực hiện công tác an toàn, vệ sinh lao động (ATVSLĐ) tại Trường ĐH Kỹ thuật Y tế Hải Dương. Sau khi kiểm tra đoàn đã có nhận xét kết luận: Trường ĐH Kỹ thuật Y tế Hải Dương đã thực hiện tốt công tác bảo hộ lao động và các nội dung chăm sóc sức khỏe đối với người lao động. Đặc biệt Trường đã tổ chức khám sức khỏe định kỳ, thực hiện chế độ phụ cấp độc hại, cung cấp đầy đủ các trang thiết bị bảo vệ cá nhân, xây dựng nội quy, quy trình vận hành máy, thiết bị tại những nơi có yếu tố nguy hiểm.... Ths Nguyễn Thành Hưng – Phó Hiệu trưởng, Chủ tịch Hội đồng Bảo hộ lao động của Trường

đã cảm ơn và tiếp thu ý kiến của đoàn kiểm tra đồng thời cam kết sẽ sớm chỉ đạo khắc phục những điểm còn tồn tại nhằm đảm bảo sức khỏe, quyền và lợi ích chính đáng của người lao động và hiệu quả, an toàn trong quá trình thực hiện nhiệm vụ của Nhà trường.

Đoàn Kiểm tra nhận xét về kết quả thực hiện công tác ATVSLĐ tại Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương

■ Ngày 24/4/2014, Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương đã tổ chức Hội thảo “**Năng lực lãnh đạo trong thực hành điều dưỡng**”. Tham dự hội thảo có: TS. Yvonne Osborne - giảng viên cao cấp trường Đại học QUT, Lãnh đạo Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương, điều dưỡng trưởng bệnh viện, điều dưỡng trưởng khoa một số bệnh viện khu vực Hải Dương, cán bộ lãnh đạo, quản lý một số khoa/phòng và giảng viên điều dưỡng của Trường. Tại hội thảo, TS. Yvonne Osborne đã giới thiệu các nội dung về xác định phong cách và hành động lãnh đạo bản thân; việc lựa chọn các mô hình, phương pháp lãnh đạo trong bối cảnh thực tế khoa/phòng/đơn vị... Các đại biểu tham dự đã thảo luận làm thế nào để áp dụng vào thực tế ở mỗi đơn vị cụ thể nhằm nâng cao hiệu quả lãnh đạo quản lý và đào tạo điều dưỡng cũng như nâng cao vai trò, vị thế của điều dưỡng, góp phần nâng cao chất lượng chăm sóc sức khỏe. TS. Yvonne cũng trao đổi với các giảng viên điều dưỡng của Trường về hướng dẫn phương pháp tự học cho sinh viên.

TS. Yvonne trong chương trình Hội thảo “Năng lực lãnh đạo trong thực hành điều dưỡng” tại trường

■ Ngày 17/4/2014, Bộ Y tế và Hội Điều dưỡng Việt nam đã tổ chức Hội thảo **Xây dựng Tiêu chuẩn nghề nghiệp chức danh viên chức Kỹ thuật y và Hộ sinh** tại Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương. Tham dự Hội thảo có Ban tư vấn xây dựng Thông tư quy định tiêu chuẩn chức danh nghề nghiệp viên chức chuyên ngành y tế của Bộ Y tế, BCH Hội Điều dưỡng Việt Nam, đại diện lãnh đạo Sở Y tế Hải Dương, đại diện lãnh đạo, điều

dưỡng trường và một số trường khoa các bệnh viện trung ương và khu vực Hải Dương, Hải Phòng; đại diện Sở nội vụ Hải Dương, Lãnh đạo và cán bộ quản lý một số khoa/phòng của Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương. Mục tiêu của hội thảo là xây dựng dự thảo Tiêu chuẩn nghề nghiệp chức danh viên chức Kỹ thuật Y và Hộ sinh trên tinh thần đổi mới, cụ thể, theo nhóm nhiệm vụ, phù hợp với bối cảnh Việt Nam và hướng tới hội nhập quốc tế và khu vực. Sau khi nghe các báo cáo về thực trạng sử dụng đội ngũ Kỹ thuật viên và Hộ sinh, tiến trình xây dựng dự thảo các tiêu chuẩn nghề nghiệp điều dưỡng, kỹ thuật y

TS. Trần Viết Hùng - phó vụ trưởng Vụ Tổ chức cán bộ, Bộ Y tế phát biểu khai mạc Hội thảo

học và hộ sinh ...các đại biểu tham dự hội thảo đã chia nhóm thảo luận và đi đến thống nhất 4 hạng viên chức đối với viên chức kỹ thuật y và hộ sinh, gồm: hạng II, hạng IIIa, hạng IIIb, hạng IV với nguyên tắc lấy hạng IIIb (trình độ cao đẳng) làm cơ sở. Tổng kết hội thảo, TS. Trần Viết Hùng - phó vụ trưởng Vụ Tổ chức cán bộ, Bộ Y tế đã đánh giá cao tinh thần làm việc tích cực, trách nhiệm của các đại biểu tham dự, phân công thành viên Ban tư vấn sớm hoàn chỉnh dự thảo theo ý kiến góp ý của Hội thảo để trình Bộ Y tế và Bộ Nội vụ phê duyệt và sớm đưa vào thực hiện, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, sử dụng và quản lý đội ngũ viên chức điều dưỡng, kỹ thuật y và hộ sinh.

■ Ngày 16-17/4/2014, Văn phòng Công nhận chất lượng - Bộ Khoa học & Công nghệ đã cử đoàn chuyên gia đánh giá, giám sát do bà Nguyễn Hồng Nhung làm trưởng đoàn tiến hành đánh giá công nhận lại Labo Xét nghiệm An toàn vệ sinh thực phẩm (XNATVSTP) thuộc Trường ĐH Kỹ thuật Y tế Hải Dương sau 3 năm hoạt động theo tiêu chuẩn ISO/IEC 17025:2005. Đoàn đã tập trung đánh giá về những hoạt động, tài liệu, hồ sơ quản lý hệ thống, phương pháp thử nghiệm và năng lực thử nghiệm viên đang trực tiếp làm việc tại Labo. Kết luận của đoàn sau đánh giá cho thấy: Labo XNAT-

Đoàn chuyên gia đánh giá, giám sát làm việc tại Trường ĐH Kỹ thuật Y tế Hải Dương

VSTP thuộc Trường ĐH Kỹ thuật Y tế Hải Dương vẫn duy trì và áp dụng hệ thống chất lượng phù hợp và đề nghị Văn phòng Công nhận Chất lượng tiếp tục công nhận Labo XNATVSTP thuộc Trường đạt tiêu chuẩn ISO/IEC 17025:2005.

■ Ngày 5/5/2014, Đoàn làm việc của CDC Hoa Kỳ tại Việt Nam do ông Kyle B. Bond, Giám đốc Chương trình "Nâng cao năng lực phòng Xét nghiệm" làm trưởng đoàn đã đến thăm và làm việc tại Trường ĐH Kỹ thuật Y tế Hải Dương. Tại buổi làm việc, PGS.TS. Vũ Đình Chính đã giới thiệu tóm tắt về lịch sử phát triển của Trường, những định hướng phát triển lĩnh vực xét nghiệm và đề nghị tổ chức CDC giúp đỡ Trường nâng cao chất lượng đào tạo kỹ thuật viên XN và xây dựng phòng xét nghiệm chuẩn. Sau khi thăm cơ sở vật chất phục vụ đào tạo kỹ thuật viên XN của Trường, đoàn đã đánh giá cao những định hướng phát triển và sự đầu tư cơ bản, toàn diện của Nhà trường trong lĩnh vực này. Hai bên đã thống nhất tiếp tục trao đổi thông tin và triển khai mối quan hệ tốt đẹp trong tương lai, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, nghiên cứu khoa học và cung ứng dịch vụ trong lĩnh vực xét nghiệm.

■ Ngày 27/03/2014, các chuyên gia của Cơ quan hợp tác quốc tế Nhật Bản (Jica) do bà Masuura Yukie làm trưởng đoàn đã tới thăm và làm việc tại Trường ĐH Kỹ thuật Y tế Hải Dương. Đoàn đã tìm hiểu về thực trạng đổi mới, triển khai đào tạo theo hệ thống tín chỉ và đào tạo dựa trên năng lực của Trường, những đóng góp của Trường trong lĩnh vực này với Bộ y tế và các cơ sở đào tạo khác; mong muốn và khả năng tìm kiếm việc làm của sinh viên sau tốt nghiệp...TTND. PGS.TS. Vũ Đình Chính - Hiệu trưởng Nhà trường đã bày tỏ vui mừng khi được tiếp đón đoàn và mong muốn tiếp tục có mối quan hệ hợp tác tốt đẹp với tổ chức Jica và các cơ sở đào tạo nhân lực Y tế Nhật Bản. Bà Masuura Yukie đã cảm ơn sự đón tiếp của Trường đồng thời đánh giá cao quá trình làm việc nghiêm túc, ấn tượng, tính chuyên nghiệp của Nhà trường và khẳng định những dữ liệu thu được trong chương trình làm việc có ý nghĩa thiết thực cho kế hoạch làm việc của Jica trong giai đoạn mới.

Các chuyên gia của Cơ quan hợp tác quốc tế Nhật Bản (Jica) làm việc tại Trường ngày 27/03/2014

■ Ngày 26/ 03/ 2014, PGS Linette Lock giảng viên đại học công nghệ Sydney, chuyên gia giám sát, đánh giá của dự án AP – QUT đã đến thăm và làm việc tại Trường ĐH Kỹ thuật Y tế Hải Dương nhằm đánh giá hiệu quả của dự án AP – QUT giai đoạn 1. Đoàn đã nghe báo cáo kết quả của dự án AP – QUT giai đoạn 1 được Nhà

trường thực hiện như: đổi mới chương trình đào tạo, đổi mới tài liệu và phương pháp dạy – học, phương pháp đánh giá, nâng cao năng lực giảng viên điều dưỡng, tính tích cực, chủ động của sinh viên và tăng cường cơ sở vật chất. TTND. PGS. TS Vũ Đình Chính - Hiệu trưởng Nhà trường đã phát biểu đánh giá tính hiệu quả của dự án AP-QUT, và nhấn mạnh: đây là dự án có tính bền vững, nhiều cơ sở đào tạo nhân lực y tế được thụ hưởng lợi ích, hiệu quả của dự án. Tuy nhiên, việc đào tạo dựa trên năng lực còn nhiều khó khăn, thách thức về tài liệu, giáo trình, bài giảng, phương pháp lượng giá cũng như kinh nghiệm của đội ngũ giảng viên, tinh thần tự học, tự giác của sinh viên... Nhà trường đề nghị dự án tiếp tục đồng hành, tạo mọi điều kiện thuận lợi giúp đỡ Trường thực hiện chương trình đào tạo dựa trên năng lực toàn diện, hiệu quả, là đơn vị đầu mối chuyển giao chương trình đào tạo cho các cơ sở y tế trong cả nước ở giai đoạn tiếp theo.

PGS Linette Lock chụp ảnh lưu niệm cùng lãnh đạo Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương.

■ Ngày 20/5/2014, PGS.TS. Phạm Văn Linh – Hiệu trưởng, cùng đoàn cán bộ, giảng viên Trường Đại học Y - Dược Cần Thơ đã đến thăm và làm việc tại Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương. Đón tiếp đoàn về phía nhà trường có TTND. PGS.TS. Vũ Đình Chính - Hiệu trưởng, cùng các đồng chí trong Ban lãnh đạo trường. Lãnh đạo 2 trường đã trao đổi, thảo luận, chia sẻ kinh nghiệm trong xây dựng chương trình đào tạo, triển khai đào tạo theo học chế tín chỉ, triển khai hoạt động bệnh viện trường... Hai trường đã thống nhất sẽ tiếp tục phối hợp, hợp tác, chia sẻ kinh nghiệm trong lĩnh vực đào tạo, cung ứng dịch vụ y tế và phát triển Bệnh viện.

Đoàn cán bộ, giảng viên Trường Đại học Y - Dược Cần Thơ đã đến thăm và làm việc tại Trường ĐH Kỹ thuật Y tế Hải Dương.

■ Ngày 9/5/2014, Trường ĐH Kỹ thuật Y tế Hải Dương đã tổ chức trao Quyết định của Hiệu trưởng về việc bổ nhiệm chức vụ Trưởng phòng Công tác Học sinh, sinh viên cho Ths.Bs Nguyễn Văn Thắng – Phó trưởng Khoa Kỹ thuật hình ảnh. TTND.PGS.TS Vũ Đình Chính – Bí thư Đảng ủy, Hiệu trưởng Trường đã thay mặt Ban Giám hiệu phát biểu chúc mừng Ths.Bs Nguyễn Văn Thắng và đề nghị sau khi nhận nhiệm vụ mới, Ths.Bs Nguyễn Văn Thắng cần cố gắng, nỗ lực khắc phục mọi khó khăn, thử thách, tiếp tục tâm huyết, dâng hiến quên mình vì sự phát triển của chuyên ngành Kỹ thuật hình ảnh và thực hiện tốt công tác quản lý HSSV, xứng đáng với sự tin yêu của tập thể cán bộ, viên chức và lãnh đạo trường.

TTND.PGS.TS Vũ Đình Chính – Bí thư Đảng ủy, Hiệu trưởng Nhà trường trao Quyết định bổ nhiệm và chúc mừng Ths.Bs Nguyễn Văn Thắng

CÔNG TÁC TUYỂN SINH

■ Năm 2014, Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương tuyển sinh 900 chỉ tiêu Đại học, Cao đẳng chính quy. Trong đó: 520 chỉ tiêu Đại học và 380 chỉ tiêu Cao đẳng. Theo thống kê, có 10.639 hồ sơ đăng ký dự thi Đại học, Cao đẳng vào trường (giảm 27% so với số lượng thí sinh nộp hồ sơ đăng ký dự thi tuyển sinh năm 2013). Tuy nhiên, số lượng thí sinh nộp hồ sơ đăng ký dự thi vào Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương vẫn đông nhất so với các Trường đại học, cao đẳng trên địa bàn tỉnh. Căn cứ vào số lượng hồ sơ đăng ký dự thi, Hội đồng dự kiến sẽ tổ chức thi tại 13 điểm thi trên địa bàn thành phố Hải Dương với số lượng 313 phòng thi. Hiện tại, Nhà trường đang tiến hành các công việc phục vụ tuyển sinh như: tuyển chọn cán bộ coi thi, thanh tra, giám sát, nhân viên phục vụ; chuẩn bị cơ sở vật chất, trang thiết bị; thành lập đội thanh niên tình nguyện tiếp sức mùa thi; làm việc với các ban, ngành có liên quan của tỉnh Hải Dương và hợp đồng với các trường triển khai điểm thi... Kỳ thi tuyển sinh năm 2014 của Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương sẽ diễn ra trong 2 ngày 9 và 10/7/2014. Với sự tập trung chuẩn bị nghiêm túc, chu đáo, tin rằng kỳ thi tuyển sinh của Trường sẽ diễn ra trong trật tự, an toàn, nghiêm túc, đúng quy chế.

■ Tổ chức thi tuyển sinh đại học liên thông đợt 1 năm 2014. Từ ngày 18 đến ngày 20/4/2014, Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương đã tổ chức thi tuyển sinh đại học liên thông hình thức vừa làm vừa học từ trình độ cao đẳng, trung cấp. Đây là kỳ thi tuyển sinh đại học liên thông đợt 1 năm 2014. Với tổng số 340 chỉ tiêu, đã có 480 thí sinh đăng ký dự thi và 402 thí sinh của các bệnh viện, viện nghiên cứu từ trung ương đến tuyến cơ sở có mặt tham dự thi.

Cán bộ coi thi thực hiện việc đối chiếu danh sách ảnh với thí sinh tại phòng thi

Để triển khai kỳ thi, Hội đồng tuyển sinh Trường đã chuẩn bị chu đáo về đội ngũ cán bộ, cơ sở vật chất, chú trọng tuyên truyền, phổ biến quy chế tuyển sinh và thực hiện các biện pháp dự phòng. Do vậy, trải qua 03 môn thi: Toán, Cơ sở ngành và Chuyên ngành, không có thí sinh nào vi phạm quy chế thi, trường thi đảm bảo nghiêm túc, an toàn, tất cả các khâu từ biên soạn, in sao, quản lý, phân phối và sử dụng đề thi đúng quy chế và được bảo mật tuyệt đối. Ngay sau khi kết thúc thi, Nhà trường đã tổ chức chấm thi và xác định điểm trúng tuyển và triệu tập thí sinh trúng tuyển theo đúng kế hoạch.

■ Ngày 16/5/2014, Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương đã tổ chức Lễ trao bằng tốt nghiệp đại học hệ vừa làm vừa học cho các học viên liên thông từ trình độ trung cấp khóa 2010-2014 và liên thông từ trình độ cao đẳng khóa 2012-2014. Phát biểu tại buổi lễ, TTND. PGS.TS Vũ Đình Chính đã thay mặt Đảng ủy, Ban giám hiệu chúc mừng các học viên được nhận bằng tốt nghiệp và ghi nhận sự cố gắng nỗ lực, vượt khó, hoàn thành nhiệm vụ học tập của các học viên, cảm ơn gia đình, bạn bè đồng nghiệp, các cơ sở y tế, Viện huyết học Truyền máu TW, các CBVC nhà trường, các thầy cô giáo.. đã cùng đồng hành, vượt qua mọi khó khăn, giúp đỡ nhà trường và các học viên hoàn thành khóa học. Các học viên đã cùng tuyên thệ giữ gìn phẩm chất tốt đẹp của người cán bộ y tế Việt Nam, không ngừng tu dưỡng, rèn luyện đạo đức nghề nghiệp và trình độ chuyên môn góp phần thực hiện tốt nhiệm vụ chăm sóc và bảo vệ sức khỏe nhân dân. Tại buổi lễ, 17 học viên có thành tích tiêu biểu toàn khóa học đã được Nhà trường khen thưởng và biểu dương.

TTND.PGS.TS Vũ Đình Chính trao bằng tốt nghiệp cho các học viên

■ Ngày 29/5/2014, Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương đã tổ chức khai giảng các lớp đại học liên thông VLVH khóa 4 với tổng số 334 học viên (trong đó có 105 học viên liên thông từ trình độ cao đẳng ở 02 ngành Xét nghiệm, Kỹ thuật hình ảnh và 229 học viên liên thông từ trình độ trung cấp ở 04 ngành Xét nghiệm, Kỹ thuật hình ảnh, Vật lý trị liệu, Điều dưỡng). Phát biểu khai giảng khóa học, TTND.PGS.TS Vũ Đình Chính - Hiệu trưởng Nhà trường chúc mừng các tân sinh viên vừa trải qua kỳ thi tuyển sinh nhiều gian nan, vất vả và nhấn mạnh: bên cạnh những yếu tố thuận lợi, còn không ít khó khăn, thách thức cần vượt qua trong quá trình học tập, vì vậy mỗi sinh viên cần bám sát mục tiêu, chương trình học tập mật khác cần phát huy kiến thức, kinh nghiệm công tác, có ý kiến phản hồi và giúp đỡ nhà trường tiếp tục đổi mới nội dung, chương trình đào tạo. Hiệu trưởng cũng yêu cầu các giảng viên đổi mới phương pháp giảng dạy và đánh giá, xiết chặt kỷ cương, nề nếp trong quá trình thực hiện nhiệm vụ đào tạo. Trong không khí hân hoan, phấn khởi, đại diện sinh viên mới nhập học đã phát biểu cảm ơn Nhà trường và các thầy, cô giáo đồng thời cam kết sẽ quyết tâm học tập để hoàn thành mục tiêu, chương trình khóa học.

HOẠT ĐỘNG BỆNH VIỆN

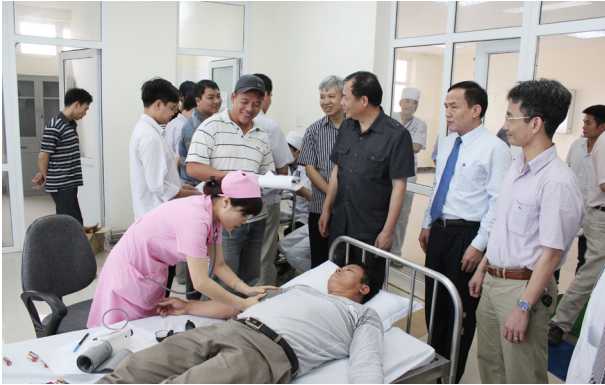
■ Ngày 10/5/2014, Bệnh viện Đại học kỹ thuật Y tế Hải Dương đã triển khai kỹ thuật nội soi tiêu hóa dưới hỗ trợ của gây mê hồi sức (Nội soi gây mê) do các bác sĩ khoa tiêu hóa Bệnh viện Bạch Mai kết hợp với bác sĩ bệnh viện Trường thực hiện. Nội soi tiêu hóa là phương pháp thăm khám ưu việt nhất giúp chẩn đoán chính xác các bệnh lý ở ống tiêu hóa, bao gồm: thực quản, dạ dày, hành tá tràng, đại tràng, trực tràng và ống hậu môn. Chỉ định của nội soi tiêu hóa rất rộng rãi, hầu hết các bệnh nhân nghi ngờ có vấn đề ở đường tiêu hóa đều có thể chỉ định nội soi. Nội soi gây mê ưu việt hơn quá trình nội soi thông thường ở chỗ: nội soi thông thường khiến cho bệnh nhân cảm thấy lo lắng, sợ hãi, gây đau, khó chịu, buồn nôn và nôn; với nội soi đại tràng thì dễ gây gấp góc, bị xoắn nên người bệnh cảm thấy đau. Chính vì vậy nội soi gây mê là một tiến bộ kỹ thuật được áp dụng để khắc phục các nhược điểm trên. Đến nay, Bệnh viện Đại học kỹ thuật Y tế Hải Dương là đơn vị đầu tiên tại khu vực Hải Dương triển khai ứng dụng kỹ thuật này.

Sinh thiết làm xét nghiệm tế bào ở bệnh nhân nội soi gây mê

■ Từ ngày 16/4 đến ngày 28/4/2014, Bệnh viện Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương kết hợp với Sở giao thông tỉnh Hải Dương tiến hành khám sức khỏe và kiểm tra Test phát hiện sử dụng chất ma túy cho toàn bộ lái xe của hơn 80 doanh nghiệp kinh doanh vận tải hàng hóa, hành khách, du lịch thuộc Hiệp hội vận tải ô tô tỉnh Hải Dương.

Qui trình lấy mẫu xét nghiệm được thực hiện dưới sự giám sát của công an Phòng Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy (PC47). Kết thúc đợt kiểm tra, có 1784 lái xe được xét nghiệm, trong đó có 62 trường hợp dương tính chất ma túy. Trong thời gian này, đồng chí Nguyễn Mạnh Hiển – Chủ tịch UBND tỉnh và đồng chí Lê Đình Long – Giám đốc Sở giao thông tỉnh Hải Dương cũng đã đến kiểm tra công tác tổ chức thực hiện khám sức khỏe và xét nghiệm ma túy cho các lái xe tại Bệnh viện Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương.

Đồng chí Nguyễn Mạnh Hiển – Chủ tịch UBND tỉnh và đồng chí Lê Đình Long – Giám đốc Sở giao thông tỉnh Hải Dương kiểm tra công tác khám sức khỏe cho các lái xe tại Bệnh viện Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương

CÔNG TÁC ĐẢNG, ĐOÀN THỂ

■ Ngày 17/4/2014, đoàn công tác của Ban tuyên giáo Tỉnh ủy Hải Dương do đồng chí Nguyễn Đức Tuấn - Phó Trưởng Ban tuyên giáo Tỉnh ủy làm trưởng đoàn đã tới khảo sát việc thực hiện công tác chính trị, tư tưởng tại Đảng bộ Trường Đại học kỹ thuật Y tế Hải Dương. Tham dự có đồng chí Nguyễn Trọng Tuệ, Phó Bí thư thành ủy Hải Dương, TTND.PGS.TS Vũ Đình Chính – Bí thư Đảng ủy, Hiệu trưởng Trường đã báo cáo đoàn kết quả thực hiện công tác chính trị tư tưởng của các cấp ủy đảng Trường ĐH Kỹ thuật Y tế Hải Dương. Đặc biệt,

Đoàn khảo sát làm việc tại Đảng bộ Trường Đại học kỹ thuật Y tế Hải Dương

Đảng ủy Trường đã phát huy vai trò hạt nhân chính trị, lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ đào tạo, nghiên cứu khoa học, cung ứng dịch vụ y tế và hợp tác quốc tế; Xây dựng và thực hiện quy chế dân chủ, coi trọng việc giữ gìn đoàn kết nội bộ và nắm bắt diễn biến tư tưởng, tâm tư nguyện vọng của CBVC, HSSV, từ đó đã tạo ra sự nhất trí và đồng thuận cao trong nhận thức trước khi tổ chức thực hiện nhiệm vụ trong toàn đảng bộ. Phát biểu tổng kết, đồng chí Nguyễn Đức Tuấn đánh giá cao việc thực hiện công tác đảng và công tác chính trị, tư tưởng tại Trường ĐH Kỹ thuật Y tế Hải Dương đồng thời đề nghị các đơn vị trong toàn trường phát huy những kết quả đã đạt được, tiếp tục phối hợp chặt chẽ trong việc thực hiện công tác chính trị tư tưởng, tạo nền tảng cho quá trình thực hiện tốt nhiệm vụ chính trị của Nhà trường.

■ Ngày 27/3/2014, đoàn kiểm tra của Thành ủy Hải Dương do đồng chí Phạm Hồng Khánh – ủy viên BTV Thành ủy, Chủ tịch UBMTTQ thành phố làm trưởng đoàn đã tới kiểm tra việc triển khai, tổ chức thực hiện Đề án “Tăng cường công tác phòng, chống tệ nạn ma túy giai đoạn 2010-2015” của Đảng bộ Trường Đại học kỹ thuật Y tế Hải Dương. Tiếp đoàn và phục vụ công tác kiểm tra có Ban chấp hành Đảng ủy và lãnh đạo Nhà trường. TTND.PGS.TS Vũ Đình Chính – Bí thư Đảng ủy, Hiệu trưởng Trường đã báo cáo đoàn về kết quả triển khai, tổ chức thực hiện Đề án phòng, chống tệ nạn ma túy. Báo cáo cho thấy: Đảng bộ trường đã đặc biệt coi trọng công tác tuyên truyền giáo dục về tác hại, cách phòng tránh và Luật phòng, chống ma túy tới đội ngũ cán bộ, viên chức và HSSV của Trường; Bên cạnh việc xây dựng kế hoạch hành động chi tiết cụ thể nhà trường đã triển khai đồng bộ các giải pháp tổ chức thực hiện đề án. Kết quả cho thấy 100% CBVC và HSSV Nhà trường đã nói không với tệ nạn ma túy. Sau khi kiểm tra thực tế và kiểm tra công tác lưu trữ hồ sơ, đồng chí Phạm Hồng Khánh đã thay mặt đoàn kiểm tra phát biểu kết luận: Trường Đại học kỹ thuật Y tế Hải Dương là mô hình tiêu biểu cần được biểu dương và nhân rộng trong triển khai, tổ chức thực hiện Đề án “Tăng cường công tác phòng, chống tệ nạn ma túy giai đoạn 2010-2015” của thành ủy Hải Dương.

Đoàn kiểm tra của Thành ủy Hải Dương kiểm tra công tác phòng, chống ma túy của Đảng bộ Trường

■ Ngày 29/5/2014, Đoàn Kiểm tra của Thành ủy Hải Dương do đồng chí Nguyễn Trung Thành – UV BTV, chủ nhiệm UB Kiểm tra Thành ủy làm trưởng đoàn đã tổ chức kiểm tra việc thi hành Điều lệ Đảng tại Đảng bộ Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương. Sau khi nghe báo cáo việc thực hiện, thi hành Điều lệ đảng tại Đảng bộ trường và đặt nhiều câu hỏi, trao đổi làm rõ thêm việc triển khai

thực hiện Điều lệ, kiểm tra hồ sơ lưu trữ, sở nghị quyết của Đảng ủy và các chi bộ, đoàn kiểm tra đã đánh giá cao việc thi hành Điều lệ Đảng tại Đảng bộ Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương và nhấn mạnh: Đảng bộ Trường đã coi trọng công tác phổ biến Điều lệ Đảng tới đảng viên; Thực hiện tốt nguyên tắc tập trung dân chủ, tự phê bình và phê bình và thực hiện tốt công tác kiểm tra, giám sát cũng như công tác xây dựng, phát triển cán bộ, đảng viên...Đoàn kiểm tra đề nghị đảng bộ trường tiếp tục lãnh đạo phát huy những ưu điểm và thành tích đã đạt được và chỉ đạo khắc phục những điểm còn hạn chế được nêu trong báo cáo.

TTND.PGS.TS Vũ Đình Chính thay mặt Đảng ủy, Ban Giám hiệu Trường đã cảm ơn và tiếp thu ý kiến của Đoàn Kiểm tra, cam kết khắc phục những vấn đề còn tồn tại đồng thời mong muốn tiếp tục nhận được sự quan tâm, giúp đỡ của Thành ủy Hải Dương, góp phần đưa đảng bộ Trường hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ chính trị được phân công.

Kiểm tra hồ sơ lưu trữ, sở nghị quyết của Đảng ủy và các chi bộ trực thuộc đảng bộ Trường

■ Thiết thực kỷ niệm 124 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, nhằm góp phần nâng cao kỹ năng cho sinh viên, ngày 17/05/2014 Đoàn thanh niên – Hội sinh viên Trường đã tổ chức tọa đàm **Kỹ năng mềm đối với sinh viên ngành y**. Nội dung tập trung vào 3 chủ đề: kỹ năng tự học, kỹ năng làm việc nhóm và tư duy phản biện trong học tập của sinh viên chuyên ngành Y đa khoa. Tại buổi tọa đàm, 10 nhóm sinh viên Y đa khoa đã có các báo cáo đề cập tới vai trò, tầm quan trọng, thực trạng và giải pháp phát triển kỹ năng tự học, làm việc nhóm và kỹ năng tư duy phản biện đối với sinh viên ngành y. Không khí buổi tọa đàm thêm sôi nổi bởi cách trình bày sinh động, sáng tạo giàu trí tuệ của các nhóm sinh viên. Các sinh viên cũng được nghe ý kiến chỉ đạo và giải đáp thắc mắc của

TTND.PGS. TS Vũ Đình Chính – Hiệu trưởng Nhà trường giải đáp thắc mắc phát biểu chỉ đạo trong chương trình tọa đàm

thầy Hiệu trưởng, nghe ý kiến đóng góp và chia sẻ kinh nghiệm của các Thầy, Cô giáo và các bạn sinh viên thuộc các chuyên ngành trong toàn trường. Kết thúc buổi tọa đàm, TTND.PGS. TS Vũ Đình Chính – Hiệu trưởng Nhà trường đã biểu dương tinh thần làm việc nghiêm túc, sáng tạo của các nhóm sinh viên và ghi nhận một số ý kiến đề xuất về bổ sung phòng tự học, tài liệu, giáo trình, thư viện...đáp ứng nhu cầu học tập của sinh viên. Thầy Hiệu trưởng cũng đề nghị Đoàn thanh niên – Hội sinh viên tiếp tục nhân rộng, lan tỏa hoạt động này ở các chuyên ngành khác trong toàn trường.

■ Từ ngày 17 đến ngày 19/05/2014, **06 cán bộ, giảng viên trẻ của Trường Đại học kỹ thuật Y tế Hải Dương đã tham dự hội nghị Khoa học Công nghệ tuổi trẻ các trường Y Dược toàn quốc lần thứ XVII** do Bộ Y tế kết hợp với Trung ương đoàn TNCS Hồ Chí Minh tổ chức tại Học viện Quân y.

Qua báo cáo các đề tài cho thấy, 06 nhà khoa học trẻ của Trường đã tập trung nghiên cứu nhằm giải quyết các vấn đề y tế xã hội đang quan tâm như An toàn vệ sinh thực phẩm, theo dõi quản lý dải tháo đường, dinh dưỡng, kỹ thuật y học chuyên sâu.... Những đề tài này được triển khai nghiên cứu phù hợp với nhiệm vụ đào tạo của Nhà trường. Kết quả có 05 đề tài của ThS Nguyễn Văn Thắng, ThS Trần Thanh Hòa, ThS Nguyễn Thị Thu Thủy, ThS Phạm Thị Hồng, Bs Trương Thị Thư báo cáo tại Hội nghị đạt giải nhì và 01 đề tài của ThS Nguyễn Đức Hoàng đạt giải ba. Hội nghị là dịp để các cán bộ, giảng viên trẻ của Trường giao lưu, học hỏi, chia sẻ kinh nghiệm trong nghiên cứu khoa học với các nhà khoa học trẻ đến từ các trường Y Dược trong toàn quốc.

Cán bộ, giảng viên trẻ của Trường Đại học kỹ thuật Y tế Hải Dương nhận giải thưởng tại hội nghị Khoa học Công nghệ tuổi trẻ các trường Y Dược toàn quốc lần thứ XVII

■ Thực hiện công văn số 2368/BGDĐT-GDĐH ngày 12/5/2014 của Bộ Giáo dục & Đào tạo về việc chỉ định đơn vị thẩm định chương trình đào tạo trình độ đại học cho Trường Đại học Kỹ thuật Y - Dược Đà Nẵng, ngày 9/06/2014, tại trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương, Hội đồng thẩm định gồm các nhà khoa học của Trường ĐH Kỹ thuật Y tế Hải Dương và Trường Đại học Y Hà Nội đã tổ chức thẩm định chương trình đào tạo các ngành **Kỹ thuật hình ảnh Y học và Phục hồi chức năng cho Trường Đại học Kỹ thuật Y - Dược Đà Nẵng**. Sau khi thẩm định điều kiện, hồ sơ, quy trình mở ngành đào tạo theo đúng quy định của Bộ Giáo dục & Đào tạo, Hội đồng đã kết luận: với điều kiện cơ sở vật chất và đội ngũ giảng viên hiện có, Trường Đại học Kỹ thuật Y - Dược Đà Nẵng

đủ điều kiện đảm bảo chất lượng đào tạo ngành Kỹ thuật hình ảnh y học và Phục hồi chức năng trình độ đại học. Hội đồng đã nhất trí thông qua chương trình đào tạo và đề nghị Bộ Giáo dục & Đào tạo sớm phê duyệt đề án mở ngành đào tạo Kỹ thuật hình ảnh Y học và Phục hồi chức năng trình độ đại học cho Trường Đại học Kỹ thuật Y-Dược Đà Nẵng.

Hội đồng thẩm định chương trình đào tạo trình độ đại học chuyên ngành Kỹ thuật hình ảnh Y học cho Trường Đại học Kỹ thuật Y-Dược Đà Nẵng

■ Vừa qua, trước sự kiện Trung Quốc hạ đặt trái phép giàn khoan Hải Dương 981 tại vùng biển của Việt Nam, hàng triệu trái tim người dân Việt Nam đều hướng về Biển Đông - nơi đầu sóng ngọn gió của Tổ quốc, trong đó có đông đảo cán bộ viên chức và học sinh, sinh viên trường ĐH Kỹ thuật Y tế Hải Dương. Để định hướng tinh thần yêu nước và có các hành động phản đối đúng đắn, Đảng ủy, Ban Giám hiệu Nhà trường đã sớm thực hiện công tác tuyên truyền trong đội ngũ CBVC và HSSV. Ngay sau khi sự kiện vừa diễn ra, qua các buổi họp giao

ban hàng tuần và lễ chào cờ đầu tháng, TTND.PGS.TS Vũ Đình Chính - Bí thư đảng ủy, Hiệu trưởng Nhà trường đã trực tiếp thay mặt Đảng ủy, Ban Giám hiệu bằng nhiều hình thức khác nhau, thông tin về chủ quyền biển đảo, sự đúng đắn trong các đối sách của Đảng và nhà nước ta trước các hành động sai trái của Trung Quốc tới tập thể CBVC và HSSV. Qua việc sớm định hướng tuyên truyền đã giúp nâng cao nhận thức về tình hình biển đảo đồng thời thấp sáng tinh thần yêu nước, yêu quê hương trong đội ngũ CBVC và HSSV, giúp mỗi người thêm bình tĩnh, sáng suốt đồng lòng cùng Đảng, Nhà nước, nhân dân và các lực lượng yêu chuộng công lý chính nghĩa trên thế giới đấu tranh vì sự hòa bình, tiến bộ và phát triển. Nhân dịp này, mỗi CBVC của trường đã quyên góp ủng hộ quỹ vì biển đảo quê hương 1 ngày lương và mỗi HSSV ủng hộ ít nhất 2000 đồng.

CBVC của trường Đại học kỹ thuật Y tế Hải Dương quyên góp ủng hộ quỹ vì biển đảo quê hương

Danh ngôn

Điều quan trọng là không ngừng đặt câu hỏi. Sự tò mò có lí do tồn tại của riêng nó.
(Anhxtanh)

“Một người biết đặt câu hỏi là một người biết tư duy”
(William Wilen)

“Tôi tin vì tôi biết nó đúng chứ không phải tôi tin vì người khác bảo tôi tin”
(Khuyết danh)

Không thể thay đổi sự thật của lịch sử

Ths Lê Thúy Hương
BỘ MÔN KHOA HỌC MÁC LÊNIN, TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

Những ngày qua, nhân dân cả nước đang hướng về biển đông. Theo sát những diễn biến thời sự được cập nhật hàng ngày, triệu triệu trái tim Việt Nam cảm động, tự hào trước tinh thần dũng cảm quên mình, sẵn thân nơi đầu sóng ngọn gió, ngày đêm trấn giữ ngoài trùng khơi để bảo vệ chủ quyền biển đảo thiêng liêng của tổ quốc của những chiến sĩ cảnh sát biển Việt Nam đồng thời bất bình và phẫn nộ trước những hành vi bành trướng, ngang ngược, bất chấp luật pháp quốc tế của nhà cầm quyền Trung Quốc.

Ngày 1/5/2014, vì mong bành trướng biển Đông, hiện thực hóa yêu sách “đường lưỡi bò, 9 đoạn” cùng với chủ trương đẩy mâu thuẫn nội bộ sang mâu thuẫn quốc tế, nhà cầm quyền Trung Quốc đã ngang nhiên đưa giàn khoan nước sâu số hiệu Hải Dương - 981 vào thềm lục địa và vùng đặc quyền kinh tế của Việt Nam. Bên cạnh đó, Trung Quốc đã huy động một số lượng lớn tàu hộ tống gồm tàu hải cảnh, tàu vận tải, tàu kéo, tàu cá...thời gian gần đây còn tăng cường thêm tàu chiến, máy bay tuần tra, đặc biệt đã dùng vòi rồng phun nước cực mạnh, tàu quân sự, máy bay để khiêu khích, đe dọa, ngăn chặn hoạt động của lực lượng chấp pháp, ngăn cản tàu cá của Việt Nam đang hoạt động trong khu vực này. Giai đoạn cao điểm nhất, ngày 20/5, tổng số tàu của Trung Quốc lên tới 137 chiếc các loại, trong đó có 4 tàu quân sự và huy động máy bay trinh sát, máy bay tiêm kích thường xuyên bay sát, uy hiếp các tàu công vụ của Việt Nam, thậm chí đâm chìm và làm hư hỏng một số tàu cá của ngư dân và tàu công vụ của Việt Nam.

Đây là hành vi sai trái, vô nhân đạo, cố tình và có chủ ý xâm phạm nghiêm trọng chủ quyền, quyền chủ quyền và quyền tài phán của Việt Nam đối với quần đảo Hoàng Sa, vùng đặc quyền kinh tế và thềm lục địa của Việt Nam; cũng như đã vi phạm nghiêm trọng thỏa thuận giữa lãnh đạo cấp cao hai nước, vi phạm Tuyên bố ứng xử trên Biển Đông (DOC), các quy định có liên quan của luật pháp quốc tế trong đó có Công ước Liên Hợp quốc về Luật biển năm 1982. Việc làm của Trung Quốc ảnh hưởng rất lớn đến quan hệ giữa hai nước.

Việt nam có đầy đủ cơ sở pháp lý, chứng cứ lịch sử để khẳng định chủ quyền của Việt nam tại hai quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa. Quyền chủ quyền và quyền tài phán đối với vùng đặc quyền kinh tế và thềm lục địa của mình được xác định phù hợp với Công ước Liên Hợp quốc về Luật biển năm 1982. Do vậy, Việt Nam kiên quyết phản đối hành động phi pháp đặt giàn khoan HD – 981 trong vùng biển của Việt Nam và sẽ áp dụng mọi biện pháp cần thiết để bảo vệ chủ quyền lãnh thổ thiêng liêng của tổ quốc. Chúng ta đã đấu tranh quyết liệt, đồng bộ, thường xuyên liên tục trên tất cả các mặt trận thực địa, ngoại giao, thông tin tuyên truyền, dư luận cả trong và ngoài nước, với sự phối hợp của nhiều bộ ngành.. Việt Nam yêu cầu Trung Quốc tôn trọng chủ quyền của Việt Nam đối với quần đảo Hoàng Sa, tôn trọng quyền chủ quyền và quyền tài phán đối với vùng đặc quyền kinh tế và thềm lục địa của Việt Nam.

Việt Nam có đầy đủ những bằng chứng lịch sử để chứng minh: “Hoàng Sa, Trường Sa là của Việt Nam” - Nguồn Internet

Tuy nhiên, quan điểm chỉ đạo của Đảng và Chính phủ ta là xử lý bình tĩnh, kiềm chế. Chúng ta xác định rõ: đây không chỉ là vấn đề trước mắt mà còn là vấn đề lâu dài, cần tận dụng các biện pháp hòa bình để bảo vệ chủ quyền của đất nước, kiên quyết yêu cầu Trung quốc rút giàn khoan và rút tàu ra khỏi vùng biển Việt nam.

Cách ứng xử của Việt Nam đã thể hiện rõ quan điểm: Việt Nam là một đất nước mong muốn có môi trường hòa bình, duy trì mối quan hệ hữu nghị với Trung Quốc, duy trì hòa bình, ổn định trong khu vực nhưng cũng kiên quyết bảo vệ chủ quyền của đất nước. Những đối sách ứng phó linh hoạt, bình tĩnh của Việt Nam được dư luận xã hội, nhân dân trong nước và quốc tế ủng hộ, nhất trí cao. Người dân trong và ngoài nước rất bức xúc trước những hành động sai trái của Trung Quốc. Công luận quốc tế đang ủng hộ và đứng về chính nghĩa của Việt Nam. Các tổ chức quốc tế như Liên Hợp quốc, Nhóm Các quốc gia công nghiệp hàng đầu thế giới (G7), EU, ASEAN...nhiều quốc gia trên thế giới như: Nhật bản, Philipin, Australia, Hoa Kỳ....đã bày tỏ quan ngại trước những hành động của Trung Quốc. Đặc biệt Ủy ban Đối ngoại Thượng viện Hoa Kỳ nhất trí thông qua Dự thảo Nghị quyết về Biển Đông (20/5) “ yêu cầu Trung Quốc rút giàn khoan và các lực lượng liên quan khỏi vị trí hiện tại, kiềm chế những hành động đi ngược lại với các quy định quốc tế, ngay lập tức quay trở lại nguyên trạng như trước ngày 01/5”; Ngày 11-6, tại Hà Nội, Hội Luật gia dân chủ quốc tế (IADL) tổ chức họp báo công bố bản tuyên bố thể hiện sự quan ngại về tình hình căng thẳng leo thang ở Biển Đông, đồng thời đề nghị Trung Quốc tôn trọng luật pháp quốc tế, dừng gây hấn....

Sau mỗi trận đối đầu với tàu Trung Quốc, các Kiểm ngư Việt Nam lại lên sửa lại cờ Tổ Quốc - Nguồn internet

Văn hoá ứng xử truyền thống nghìn xưa của Việt Nam là “dùng đại nghĩa thắng hung tàn, lấy chí nhân thay cường bạo”. Bác Hồ đã từng nói: “Dân ta có một lòng nồng nàn yêu nước, mỗi khi Tổ quốc bị xâm lăng thì tinh thần ấy lại sôi nổi. Nó kết thành một làn sóng vô cùng mạnh mẽ, cuốn đi tất cả lũ bán nước và cướp nước”. Nhờ truyền thống ấy mà dân tộc ta mới vượt qua được muôn vàn sóng gió, tồn tại và phát triển được cho đến ngày hôm nay. Trước những diễn biến của sự việc nêu trên, từng ngày, từng giờ hàng triệu trái tim người dân Việt Nam đều hướng về Biển Đông với nhiều trạng thái cảm xúc khác nhau: bức xúc, giận dữ trước những hành động sai trái của nhà cầm quyền Trung Quốc; vui mừng phấn khởi trước sự đồng tình ủng hộ của các đồng đảo dư luận, bạn bè quốc tế và nhân dân yêu chuộng hoà bình trên thế giới.

Tại Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương, ngay sau khi sự kiện vừa diễn ra, Đảng ủy, Ban Giám hiệu Nhà trường đã sớm thực hiện định hướng tuyên truyền về chủ quyền biển đảo để cổ vũ tinh thần yêu nước và các hành động phản đối đúng đắn trong đội ngũ CBVC và HSSV. Qua các buổi họp giao ban cán bộ quản lý, họp CBVC toàn cơ quan và gặp mặt HSSV toàn trường trong lễ chào cờ đầu tháng, trực tiếp đồng chí Bí thư đảng ủy, Hiệu trưởng Nhà trường đã thực hiện công tác định hướng tuyên truyền. Qua đó đã giúp nâng cao nhận thức về tình hình biển đảo đồng thời thắp sáng tinh thần yêu nước, yêu quê hương trong đội ngũ CBVC và HSSV, giúp mỗi người thêm bình tĩnh, sáng suốt, tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng và chính phủ. Bên cạnh đó chung sức đồng lòng cùng Đảng, Chính phủ, nhân dân và các lực lượng

yêu chuộng công lý chính nghĩa trên thế giới đấu tranh vì sự hòa bình, tiến bộ và phát triển.

Trong thời điểm hiện nay, mỗi CBVC và HSSV trường Đại học kỹ thuật Y tế Hải Dương xác định rõ: sẽ tiếp tục phát huy truyền thống yêu nước, ý chí tự lực, tự cường, tự tôn dân tộc, đoàn kết thống nhất, tin tưởng tuyệt đối vào các biện pháp đấu tranh kiên quyết, kịp thời, linh hoạt của Đảng, Nhà nước nhằm giữ vững môi trường hòa bình và ổn định. Dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo, quán triệt định hướng của Đảng ủy, Ban Giám hiệu Trường, mỗi CBVC và HSSV sẽ tiếp tục bình tĩnh, sáng suốt và kiên nhẫn, luôn nêu cao tinh thần cảnh giác, không manh động hoặc bị các phần tử có ý đồ xấu kích động dẫn đến những hành động sai trái, phản tác dụng, làm xấu đi hình ảnh Việt Nam trong mắt bạn bè quốc tế, làm giảm ủng hộ của người dân trên thế giới đối với sự nghiệp chính nghĩa của Việt Nam, gây tổn thất cho nền kinh tế của đất nước. Mỗi người, sẽ tiếp tục thể hiện lòng yêu nước bằng cách hoàn thành tốt công việc và bổn phận công dân, tiếp tục ủng hộ về vật chất và tinh thần, xây dựng hậu phương vững vàng cho cuộc đấu tranh bảo vệ độc lập, chủ quyền của đất nước. Hơn lúc nào hết, mỗi thầy cô giáo sẽ phát huy tốt vai trò là một tuyên truyền viên, lắng nghe tâm tư, nguyện vọng của HSSV, từ đó phân tích, định hướng cho HSSV có những tư tưởng, tình cảm, hành động phản đối đúng đắn, luôn cảnh giác và đấu tranh phê phán các âm mưu kích động làm chia rẽ dân tộc, phương hại tới hình ảnh đất nước, con người Việt Nam.

Với niềm tin và hy vọng chính nghĩa sẽ chiến thắng, xin được trích dẫn lời của nhà hiền triết họ Liệt (sống sau thời của Khổng tử hơn 100 năm): **“Người có sức mạnh thực sự thì không cậy mạnh. Kẻ cậy mạnh, thực sự chỉ là kẻ yếu”**. Lịch sử xâm lược Trung Quốc và lịch sử chống xâm lược Việt Nam đã chứng minh lời minh triết Liệt tử. Nghị quyết 2625 ngày 24/10/1970 của Đại hội đồng Liên hợp quốc cũng đã nêu rõ: **“Lãnh thổ của một quốc gia không thể là đối tượng của một sự chiếm hữu của một quốc gia khác sau khi dùng vũ lực hay đe dọa sử dụng vũ lực. Bất kỳ sự thụ đắc lãnh thổ nào đạt được bằng đe dọa hay sử dụng vũ lực sẽ không được thừa nhận là hợp pháp”**. Quần đảo Hoàng Sa thuộc về Việt Nam phải trả về cho Việt Nam. Đó là một sự thật lịch sử, không thể nào thay đổi.

Giàn khoan phi pháp HD981 của Trung Quốc tại thềm lục địa và vùng đặc quyền kinh tế của Việt Nam - Nguồn Internet

“Tôi đang lắng nghe Tổ quốc gọi tên mình”

**Sinh viên Lê Thị Sâm
Lớp ĐH Điều Dưỡng 3C**

*“Tôi đang nghe Tổ quốc gọi tên mình,
bằng tiếng sóng Trường Sa, Hoàng Sa dội vào ghềnh
đá.*

Tiếng Tổ quốc vọng về từ biển cả...”

Những ca từ trong bài hát “Tổ quốc gọi tên mình” của nhạc sĩ Đinh Trung Cẩn thấm đượm tinh thần yêu nước, như muốn nhắc nhở thế hệ trẻ cần có trách nhiệm với biển đảo quê hương. Trải qua lịch sử hàng nghìn năm dựng nước và giữ nước, dân tộc ta đã viết lên trang sử hào hùng. Truyền thống đó của cha ông đã mang đến cho mỗi người dân niềm tự hào, sức mạnh đoàn kết dân tộc trong cuộc sống hôm nay.

Thời gian gần đây, biển Đông trở thành “điểm nóng” tranh chấp, xung đột giữa các quốc gia có tuyên bố chủ quyền. Đặc biệt với dã tâm hiện thực hóa “đường lưỡi bò” phi lý hòng độc chiếm biển Đông, với bản chất bá quyền nước lớn, với sức mạnh vượt trội về mọi mặt,...Trung Quốc không ngừng gây hấn với các quốc gia láng giềng, trong đó có Việt Nam. Đỉnh cao là vào ngày 01/05/2014, Trung Quốc đã ngang nhiên hạ đặt trái phép giàn khoan Hải Dương 981 trong vùng đặc quyền kinh tế và thềm lục địa của Việt Nam. Đây là hành động vô cùng nguy hiểm, đi ngược lại với luật pháp và thông lệ quốc tế. Trong suốt những ngày qua chúng ta đã kiên trì đấu tranh hòa bình bằng mọi biện pháp ngoại giao, kêu gọi sự ủng hộ của cộng đồng quốc tế, đồng thời cũng thể hiện thái độ kiên quyết, khôn khéo trên thực địa nhằm yêu cầu Trung Quốc nhanh chóng rút giàn khoan Hải Dương 981 ra khỏi vùng biển thuộc chủ quyền của Việt Nam. Tuy nhiên thái độ của Trung Quốc vẫn rất hung hăng, ngang ngược, do đó đã vấp phải phản ứng quyết liệt của nhân dân Việt Nam cũng như sự lên án mạnh mẽ của cộng đồng quốc tế.

Nhân dân ta khắp ba miền đất nước đã xuống đường mít tinh, tuần hành yêu nước để phản đối hành vi ngang ngược của Trung Quốc với lãnh thổ nước ta. Từ việc trên, tôi đã có những suy nghĩ về đất nước, về lãnh thổ dân tộc. Chúng tôi, một thế hệ trẻ đã được sinh ra cách chiến tranh đã nhiều năm do vậy đôi lúc một số người đã không hiểu hết giá trị của hòa bình và những gì ông cha ta đã phải chiến đấu, hy sinh cho độc lập tự do ngày hôm nay. Tôi thấy mình thật may mắn khi đang được sống ở thời kỳ hòa bình, không còn chiến tranh, không còn khói lửa của bom đạn- đó là điều mà đến tận thế kỷ XXI này vẫn có những quốc gia, những người dân đang phải chịu đựng từng ngày, từng giờ. Một số người hiện đang sống, đi học, làm việc với một nhịp sống đơn giản, thậm chí vẫn luôn nghĩ rằng những vấn đề về Tổ quốc, về chủ quyền dân tộc không phải là việc của mình mà là của lực lượng Hải quân, lực lượng cảnh sát biển, của Đảng, của Nhà nước.

Các bạn ơi! Thanh niên chúng ta hãy để cho nhiệt huyết tuổi trẻ bùng cháy cho sức sống căng tràn, hãy là một ngôi sao băng rực lửa chứ đừng làm dài ngân hà vĩnh cửu nhưng mờ nhạt. Bởi tuổi trẻ qua đi có bao giờ trở lại. Tổ quốc ta, biển đảo quê hương ta đang đón chờ những

người con đất mẹ hiến dâng sức trẻ cho chủ quyền dân tộc. Chúng ta hãy sẵn sàng. Lịch sử sẽ nhắc đến, ghi tên và biết ơn các bạn, nhưng các bạn hãy nhớ một điều rằng, tình yêu quê hương đất nước, yêu biển đảo không đồng nghĩa với những việc làm thiếu suy nghĩ, trái đạo đức lương tâm, vi phạm đường lối chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước. Chúng ta hãy giữ cho mình “một cái đầu lạnh và một trái tim nóng”, biết thể hiện tình yêu nước đúng lúc đúng chỗ, không để cho kẻ xấu lợi dụng, biến lòng yêu nước của mình thành hành động chống phá nhà nước, như một số vụ việc vừa qua xảy ra tại khu công nghiệp Bình Dương, khu kinh tế Vũng Áng,...Điều này không những ảnh hưởng đến kinh tế của nước nhà mà còn gây hình ảnh xấu đối với bạn bè quốc tế.

Ngày nay trong công cuộc đổi mới đất nước, đối với thế hệ trẻ, đặc biệt là thế hệ sinh viên chúng ta cần phải không ngừng học tập, rèn luyện về phẩm chất, tư tưởng chính trị thật tốt, nhanh chóng nắm bắt công nghệ trên mọi lĩnh vực để phát triển đất nước, đưa Việt Nam trở thành một đất nước giàu mạnh. Một đất nước mạnh khi mỗi người dân mạnh hơn. Mỗi người dân mạnh hơn khi họ làm tốt công việc của mình, đóng góp có ích cho xã hội. Một dân tộc có tiếng nói mạnh khi có tiềm lực kinh tế mạnh. Mỗi người nỗ lực cống hiến góp công sức mình thì sẽ xây dựng được nền kinh tế mạnh. Muốn vậy, mỗi con người Việt Nam làm chủ được trên quê hương mình. Mà muốn làm chủ được thì mình phải giỏi, phải có kiến thức, kỹ năng. Đó là cách tốt nhất, thiết thực nhất và chân thành nhất mà mỗi người có thể làm để thể hiện rõ tinh thần yêu nước, trách nhiệm với Tổ Quốc.

Thật tự hào biết bao khi là một người con của dân tộc Việt Nam, một dân tộc chính nghĩa, giàu truyền thống đấu tranh và yêu chuộng hòa bình. Tôi yêu đất nước này, màu da, tiếng nói này. Tôi thấy mình thật may mắn khi đang là sinh viên của ngôi trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương, mái trường có bề dày lịch sử với gần 60 năm hình thành và phát triển, có những thế hệ thầy cô gác bút nghiên xông pha nơi chiến trường, đây cũng chính là cái nôi đào tạo ra những điều dưỡng, kỹ thuật viên y tế, những y bác sĩ giỏi về chuyên môn kỹ thuật, góp phần nâng cao chất lượng chẩn đoán, điều trị, phục hồi chức năng và cung ứng các dịch vụ chăm sóc sức khỏe cho nhân dân ...Thế hệ trẻ của trường nguyện sẽ học tập, nghiên cứu, tiếp thu hết mình để trở thành những chiến sĩ giỏi trên mặt trận chống lại bệnh tật, mang lại cuộc sống tốt đẹp hơn cho mỗi người dân, luôn một lòng hướng về biển đảo quê hương, sẵn sàng đi theo tiếng gọi của Tổ Quốc nơi hải đảo xa xôi. Và những lời trong bài hát của nhạc sĩ Đinh Trung Cẩn sẽ còn vang mãi trong lòng mỗi người dân Việt Nam và mỗi sinh viên trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương.

*“Tổ quốc linh thiêng, tổ quốc linh thiêng
Ngọn đuốc hòa bình trên tay rực lửa
Tôi lắng nghe, tôi lắng nghe, tôi lắng nghe
Tổ quốc gọi tên mình”.*

Cần phải ghi nhớ những bài học trong lịch sử

Ths Lê Thúy Hương
Bộ môn Khoa học Mác Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh
(Tổng hợp)

Nhớ khi xưa, “Bình Ngô đại cáo” của Nguyễn Trãi có đoạn viết rằng: **“Như nước Đại Việt ta từ trước, Vốn xưng nền văn hiến đã lâu, Núi sông bờ cõi đã chia, Phong tục Bắc Nam cũng khác; Từ Triệu, Đinh, Lý, Trần; bao đời xây nền độc lập; Cùng Hán, Đường, Tống, Nguyên; mỗi bên hùng cứ một phương; Tuy mạnh yếu có lúc khác nhau, Song hào kiệt thời nào cũng có. Cho nên: Lưu Cung tham công nên thất bại; Triệu Tiết chí lớn phải vong thân; Cừu Hâm Từ bất sống Toa Đô, Sòng Bạch Đằng giết tươi Ô Mã. Việc xưa xem xét. Chứng cứ còn ghi”**.

Tính từ thế kỷ thứ 10 đến nay, không dưới 10 lần người Việt phải chịu đựng các cuộc tiến công xâm lăng từ phương Bắc. Song, Văn hoá ứng xử truyền thống nghìn xưa Việt Nam là dùng đại nghĩa thắng hung tàn, lấy chí nhân thay cường bạo. Năm 938 Ngô Quyền đại phá quân Nam Hán trên sông Bạch Đằng. Người Việt được hưởng hoà bình ít năm, cho đến năm 981, Lê Hoàn phá tan quân Tống. Sang thế kỷ thứ 11, vào năm 1075, quân Tống xâm lược Đại Việt, bị Lý Thường Kiệt mang quân đi đánh cho tơi bời. Trên đường rút chạy, tàn quân Tống chiếm giữ châu Quảng Uyên, gần biên giới Trung Quốc, vì ở đây có mỏ vàng. Vua Lý gửi sang biểu Tống 5 con voi nhà cụt ngà. Đầu tiên vua Tống nghĩ nhà Lý coi nhà Tống như con voi đã bị cưa mất ngà, nổi giận, toan phát đại binh liều một phen sống mái, nhưng triều thần có người sáng suốt can rằng: Voi phải cưa ngà, quốc vương An Nam đề phòng gây tai nạn cho thiên tử. Đó là chí thiện muốn giao hảo... Vua Tống tỉnh ngộ ban lệnh trả lại châu Quảng Uyên vì ông chợt nhớ binh pháp có câu: “Lấy thì dễ, giữ thì khó”. Vua Lý sai trả hết số quân Tống bị bắt trong chiến trận năm 1075. Từ đó, biên cương hai nước bình yên. Chiến thắng này của nhà Lý mang lại hoà bình cho Việt Nam đến thế kỷ thứ 13.

Từ năm 1258 đến 1288, trong ngắn ngủi có 30 năm, quân Nguyên Mông ba lần xâm lược Việt Nam, tội ác chất cao hơn núi. Khi tướng sĩ Đại Việt dâng thủ cấp Toa Đô, vua Trần rất thương hại một đại tướng trí dũng song toàn, vì ngu trung mà chết thảm! Nhà vua lấy áo ngự bào làm đồ khâm liệm bọc thủ cấp Toa Đô sai đem chôn cất... Cuộc xâm lược lần thứ 2, năm 1285, nhà Nguyên phát 30 vạn binh do Thái tử Thoát Hoan và đại tướng Ô Mã Nhi cầm đầu xâm lược Đại Việt. Vua Trần gửi thư xin giảng hoà, quân Nguyên không cho hoà. Một cuộc chiến không cân sức! Nhưng với sức mạnh của Đại Việt vua tôi đồng lòng, quân dân đoàn kết, đã chiến thắng lấy lừng.

Năm 1286, quân Nguyên lại xâm lược nước ta với lực lượng hùng hậu gần gấp đôi lần trước: 50 vạn quân! Lại cũng thất bại! Đại tướng Ô Mã Nhi khét tiếng tàn ác bị bắt sống cùng tướng Tích Lệ Cơ Ngọc, giải đến thuyền ngự. Vua Trần cho hai tướng giặc được ngồi uống rượu cùng vui. Năm 1289, nhà Trần sai đưa bọn hàng tướng và tù binh Nguyên về Trung Quốc.

Đạo quân xâm lược từ phương Bắc quay lại vào năm 1404. Lần này phải mất 23 năm, người Việt mới giành lại được độc lập dưới sự lãnh đạo của Lê Lợi. Cuối năm 1427, quân Minh không tránh khỏi kết cục thảm bại của cuộc chiến tranh xâm lược và đô hộ kéo dài hơn 20 năm! Khi thành Đông Quan bị vây hãm, tướng chỉ huy Vương Thông, Sơn Thọ đưa thư giảng hoà, xin mở đường cho chúng về nước. Vua Lê biết nhân dân Trung Quốc đề cao Nhân, nghĩa, lễ, trí, tín. Nhưng tàn ác, ngang ngược, và xảo trá là bản tính kẻ xâm lược, nên bằng lòng cho hoà mà vẫn đề phòng quân Minh tráo trở. Quả nhiên, nửa đêm Vương Thông, Sơn Thọ mở cửa thành, bắt ngờ đánh úp doanh trại nghĩa quân, nhưng bị rơi vào ổ phục binh của ta, suýt bị bắt sống! Nghĩa quân tiếp tục vây chặt thành Đông đô. Vương Thông, Sơn Thọ bị khốn đốn, lại xin giảng hoà. Nhân dân ta bị khổ cực nhiều năm dưới ách thống trị tàn bạo của quân Minh, nhiều người kéo đến xin Lê Lợi dừng tin kẻ xâm lược, phải trừng trị để làm gương cho muôn đời. Nhà vua nói: “Việc dùng binh lấy sự toàn quân là hơn cả. Nay hãy để cho Vương Thông về nước nói với vua Minh trả lại toàn vẹn đất nước ta, không còn trở lại xâm lấn, thì ta còn cần gì hơn nữa...”. Lê Lợi sai các trấn lộ tu sửa cầu cống, đường sá, sắm sửa đủ ghe thuyền để cho quân Minh về nước được nhanh chóng, thuận lợi. Tướng Minh Phương Chính và Mã Kỳ thay mặt các tướng sĩ tới dinh Bồ Đề cáo biệt vua Lê, ở lại suốt một buổi chiều mới tạ ơn ra về. Lê Lợi sai tặng cho nhiều vật phẩm, khiến tướng Minh càng cảm kích.

Nhà Thanh theo vết xe đổ nhà Minh, Sang thế kỷ thứ 18, năm 1788 hoàng đế Thanh Cao Tông (Cần Long) sai Tổng đốc Lưỡng Quảng Tôn Sĩ Nghị chỉ huy 29 vạn quân Thanh hộ tống Lê Chiêu Thống về Việt Nam với danh nghĩa phủ Lê, vào chiếm đóng Thăng Long. Vua Quang Trung dùng kế “Hạ Hoả” gửi thư trần tình, nhằm: 1-Hạ bớt nhuệ khí địch; 2-Khiến địch chủ quan; 3-Nếu địch biết điều lui quân thì tốt! Nhưng Tôn Sĩ Nghị vẫn hung hăng,

Lời tuyên bố của Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Tấn Dũng trước thế giới:
“Chủ quyền của Tổ quốc là thiêng liêng. Không đánh đổi độc lập chủ quyền lấy thứ hữu nghị viên vông, lệ thuộc” đã đi vào trái tim yêu nước của mỗi người dân Việt Nam. - Nguồn Internet

ngang ngược muốn cướp lấy toàn bộ nước ta, kết cục bị thua to. 5 đạo quân Tây Sơn dưới sự lãnh đạo của Vua Quang Trung đã thực hiện Chiến dịch lịch sử đại phá 29 vạn quân Thanh nhanh chóng và oanh liệt. Tôn Sĩ Nghị và Lê Chiêu Thống phải dẫn quân tháo chạy về nước. Trên đường tranh nhau tháo chạy, cầu phao bị đứt gãy, rơi xuống sông bị chết đuối hàng vạn người!

Cần phải ghi nhớ những bài học trong lịch sử. Người Việt Nam có câu: “Miếng ngon nhớ lâu, đòn đau nhớ đời”. Đáng lẽ nhà cầm quyền Trung Quốc phải sáng mắt sáng lòng, vậy mà Tại sao ngựa vẫn quen đường cũ?

Đến năm 1974, chúng quay lại chiếm đóng quần đảo Hoàng Sa. Năm năm sau đó, ngày 17.2.1979 Trung Quốc bắt ngờ tung hơn 60 vạn quân nổ súng xâm lược Việt Nam trên toàn tuyến biên giới phía bắc, nhưng đã phải rút quân sau hơn một tháng gặp sự kháng cự mãnh liệt của quân và dân ta, chịu nhiều tổn thất nặng nề và phải tháo lui, tuy nhiên tình trạng chiến tranh còn bị duy trì đến tận những năm 1990. Năm 1988, Trung Quốc xua hải quân chiếm đóng một phần Trường Sa bao gồm các bãi đá Chữ Thập, Châu Viên, Gaven, Tư Nghĩa, Gạc Ma và Subi. Đến năm 2014, Trung Quốc xua hạm đội và giàn khoan cắm sâu vào vùng biển Việt Nam, trong một mưu đồ xâm lăng không hề che giấu.

Việc Trung Quốc hạ đặt giàn khoan 981 trên vùng biển nước Hoàng Sa là hành động xâm lược lãnh hải Việt Nam. Binh pháp Trung Quốc nói: “Biết người biết ta trăm trận trăm thắng”. Tiếc rằng nhà cầm quyền Trung Quốc chưa bao giờ biết rõ, đánh giá đúng Việt Nam, học thuộc bài học Việt Nam, nên luôn đại bại trong lịch sử! Với vụ Hoàng Sa 1974 và việc hạ đặt giàn khoan 981, Trung Quốc đã vận dụng binh pháp Tôn Ngộ hồng “Phản khách vi chủ” (Biến khách thành chủ). Trong Tam thập lục kế, kế cuối cùng (thứ 36) là “hạ sách” lại được xem là “thượng sách”. Đó là “Tam thập lục kế, tẩu vi thượng sách”! Còn nhớ, một nhân vật cũng nổi danh trong lịch sử Trung Quốc: Đạo Chích - sở dĩ lừng danh thiên hạ, cả đời sống bằng nghề đạo tặc mà chưa lần nào bị bắt giải quan vì gã đại bộm cũng thành thạo kế “Đào tẩu”, hề thấy việc đào tường khoét vách nhà người bị lộ, lập tức lui trốn nhanh hơn cước! Chẳng nhẽ đến giờ nhà cầm quyền Trung Quốc còn chưa biết đến kế cuối cùng này?

Cội nguồn sức mạnh của Việt Nam kết tinh ở ý thức đoàn kết keo sơn vì nghĩa cả thiêng liêng là đánh giặc giữ nước, là đấu tranh cho chính nghĩa. Trong thời điểm hiện nay, triệu triệu trái tim yêu nước Việt Nam hãy cùng nhau ôn lại lời của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết. Thành công, thành công, đại thành công”.

Phát Triển kỹ năng tự học, tự nghiên cứu khoa học đối với sinh viên tại Trường Đại học Kỹ Thuật Y Tế Hải Dương

BS Vũ Đình Tuyên
Cố vấn học tập lớp Y Đa khoa khóa 1

Năm 2010 Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải dương đã đào tạo theo học chế tín chỉ, năm 2013 đào tạo thí điểm chương trình dựa trên năng lực cho Cao đẳng điều dưỡng. Hình thức đào tạo mới này lấy sinh viên làm trung tâm, tạo cho sinh viên năng lực chủ động, sáng tạo và quyết định đến năng lực hành nghề của người thầy thuốc trong tương lai.

I. Thực trạng hoạt động tự học của sinh viên Trường ĐH Kỹ thuật Y tế Hải Dương hiện nay:

Qua quá trình khảo sát thực tiễn, đa số sinh viên đều hiểu được vai trò quan trọng của việc tự học, tự nghiên cứu khoa học. Tuy nhiên, sức ỳ và tính thụ động của sinh viên còn rất lớn. Hoạt động tự học vẫn còn mang tính hình thức, đối phó với các bài kiểm tra. Theo số liệu khảo sát của sinh viên tính chủ động học tập của sinh viên thấp. Có đến 75% sinh viên không có thói quen tự học và chuẩn bị bài trước khi đến lớp.

Một thực tế hiện nay là sinh viên “rất lười đọc sách”. Mặc dù sách tham khảo đã được giảng viên hướng dẫn cụ thể ở từng nội dung bài học nhưng khi được hỏi về việc này, số đông sinh viên đều lúng túng. 85% sinh viên “có đọc” nhưng chỉ một số cuốn sách chuyên ngành khi phải trình bày, báo cáo hay làm bài kiểm tra. 15% còn lại không đọc tài liệu tham khảo, thậm chí có những sinh viên năm cuối chưa từng một lần đến thư viện tìm sách. Nhiều sinh viên đã sa vào những trò chơi game online, những ứng dụng mạng xã hội (facebook, Zalo ...) làm mất thời gian và ảnh hưởng đến kết quả học tập. Có rất nhiều yếu tố ảnh hưởng đến quá trình tự học của sinh viên nhưng yếu tố quan trọng ảnh hưởng đến quá trình tự học, tự nghiên cứu đó chính là sinh viên chưa có niềm đam mê, sự yêu thích với môn học. Một bộ phận không nhỏ các sinh viên nghĩ rằng mình là điều dưỡng, hay kỹ thuật viên thì chỉ là người thực hiện “y lệnh” của bác sĩ, chủ yếu là nghiệp

vụ, việc chỉ định điều trị là của bác sĩ, do vậy cứ học qua môn học là được, không cần phải tìm hiểu hay nghiên cứu sâu làm gì. Những suy nghĩ đó đã ảnh hưởng không nhỏ đến động cơ và thái độ tự học của sinh viên, đặc biệt là các sinh viên khi đi lâm sàng bệnh viện, ảnh hưởng đến năng lực thực hiện nhiệm vụ sau khi ra trường.

II. Giải pháp phát triển kỹ năng tự học tự nghiên cứu khoa học đối với sinh viên:

1/Vai trò của giảng viên và những điều kiện giúp sinh viên tự học tự nghiên cứu:

- Khi bắt đầu một môn học, giảng viên cần giới thiệu và cung cấp cho sinh viên đề cương của môn học đó. Nội dung của đề cương bao gồm: Mục tiêu môn học, điều kiện tiên quyết, hình thức tổ chức và phương pháp dạy - học cho từng nội dung của môn học, hình thức kiểm tra - đánh giá... Qua đó, sinh viên chủ động lên kế hoạch tự học, tự nghiên cứu để

thực hiện được các mục tiêu của môn học;

- Hướng dẫn tự học, tự nghiên cứu đối với sinh viên là 1 yếu tố vô cùng quan trọng. Giảng viên cần cung cấp nhiều nguồn tài liệu, hướng dẫn cụ thể cách đọc và tìm hiểu thông tin như: đọc thế nào, đọc cái gì, giao các bài tập, chủ đề nghiên cứu... Tuy nhiên, nếu giảng viên chỉ giao nhiệm vụ tự học mà không tổ chức kiểm tra, đánh giá thì hoạt động học tập này chỉ mang tính hình thức, đối phó mà không đem lại kết quả như mong muốn. Giảng viên nên đánh giá sinh viên trong suốt quá trình của môn học thông qua các hình thức kiểm tra đa dạng như bài tập cá nhân (tuần); bài tập nhóm (tháng); bài tập lớn (viết theo học kỳ - Thông thường đây là một bài tổng luận về môn học) và các bài thi giữa kỳ, cuối kỳ. Qua đó hình thành cho sinh viên cách làm việc nghiêm túc, tích cực và ý chí phấn đấu vươn lên để đạt kết quả cao trong học tập

- Trong từng bài giảng, giảng viên cần áp dụng các phương pháp dạy học tích cực, đa dạng phù hợp với nội dung và số lượng sinh viên giúp sinh viên chủ động kiến thức, rèn luyện được các kỹ năng thuyết trình và phản biện. Quan trọng hơn cả là giảng viên cần gần gũi, tạo không khí thoải mái, sôi nổi đưa ra các vấn đề cho các nhóm thảo luận, sinh viên sẽ hứng thú, tích cực hơn, yêu thích môn học đó hơn;

- Bên cạnh đó các thầy cô cố vấn học tập cần phải sát sao với lớp, giúp các em xây dựng kế hoạch tự học, tự nghiên cứu của mình, quan tâm giúp đỡ các em để các em có thể tự tin và yên tâm học tập.

Hoạt động tự học, tự nghiên cứu của sinh viên không thể thực hiện tốt nếu không đảm bảo các điều kiện cần thiết về cơ sở vật chất: phòng học, trang thiết bị học tập, nguồn học liệu... Trong đó hệ thống nguồn học liệu đầy đủ về số lượng, phong phú chuẩn mực về chất lượng là một yêu cầu không thể thiếu trong hoạt động tự học, tự nghiên cứu của sinh viên. Các khoa - bộ môn cần có các phòng tự học có mô hình, học cụ... để giúp sinh viên chủ động tự học, nhằm nâng cao và củng cố kiến thức kỹ năng của mình.

Ngoài các vấn đề trên, nhà trường cần quan tâm tới, thư viện điện tử, thư viện truyền thống có đủ các giáo trình, tài liệu học tập chuyên ngành tạo điều kiện về cơ sở vật chất và môi trường học tập tốt nhất cho sinh viên. Đoàn thanh niên- Hội sinh viên cần tổ chức các buổi tọa đàm khoa học, giao lưu khoa, các câu lạc bộ, sinh hoạt ngoại khóa...

2/ Vai trò của sinh viên trong tự học tự nghiên cứu:

- Trong hình thức đào tạo theo học chế tín chỉ, kế hoạch học tập cụ thể phụ thuộc vào chính bản thân người học. Sinh viên có nhiệm vụ và quyền được lựa chọn môn học, thời gian học, tiến trình học nhanh, chậm phù hợp với điều kiện và học lực của mình. Vì vậy ngay từ đầu mỗi năm học, sinh viên cần chủ động tham khảo ý kiến của cố vấn học tập, của các sinh viên khóa trước để xây dựng kế hoạch tự học rất cụ thể cho bản thân. Khi có kế hoạch học tập rồi cần sắp xếp các việc cần làm theo thứ tự ưu tiên sao cho phù hợp với điều kiện bản thân.

- Nắm vững mục tiêu của môn học và mục tiêu của từng bài học (thông qua đề cương chi tiết của các môn học được cung cấp khi bắt đầu môn học đó). Đảm bảo

hoàn thành các nhiệm vụ tự học, tự nghiên cứu trước giờ lên lớp: đọc tài liệu, làm các bài tập, bài kiểm tra, bài tập nhóm theo yêu cầu của giảng viên

- Trong quá trình học sinh viên cần mạnh dạn đưa ra các ý kiến, nhận xét, thắc mắc của mình mà không quá phụ thuộc vào tài liệu và thầy cô.

- Khi đi lâm sàng bệnh viện sinh viên cần chủ động kế hoạch đi lâm sàng từng khoa của mình dựa vào chỉ tiêu lâm sàng của giảng viên. Tranh thủ học các kỹ năng hỏi bệnh, khám bệnh và chăm sóc bệnh nhân ở thầy cô, ở cán bộ nhân viên y tế bệnh viện. Trước khi chuyển sang đi lâm sàng ở khoa mới sinh viên cần chủ động liên hệ với các thầy cô và các bạn sinh viên đang đi ở khoa đó để tìm hiểu trước các công việc học tập tại khoa sắp đi, tránh tình trạng khi chuyển sang khoa mới bị động trong công việc học tập.

- Bên cạnh đó, học nhóm cũng là cách để kích thích cảm hứng học bài. Trong nhóm mọi người giúp đỡ, chia sẻ bổ sung kiến thức với nhau để cùng học tốt hơn, Chúng ta cũng nên đa dạng cách học để giảm sự nhàm chán như học tại thư viện, học ở các diễn đàn khoa học trên mạng internet... Việc học cũng cần kết hợp với giải trí như nghe nhạc, xem phim, thể dục thể thao... để cho đầu óc bớt căng thẳng và có sức khỏe tốt để học tập tốt hơn.

- Tích cực tham gia vào các buổi tọa đàm khoa học, các câu lạc bộ kỹ năng mềm, câu lạc bộ tiếng Anh... của Đoàn thanh niên và Hội sinh viên tổ chức.

- Một vấn đề vô cùng quan trọng giúp sinh viên chủ động tự học và tự nghiên cứu khoa học đó là hãy yêu thích, đam mê với các môn học của mình, chỉ khi yêu thích đam mê với nghề, sinh viên mới có động lực giúp cho tự học, tự nghiên cứu có hiệu quả

Hoạt động tự học, tự nghiên cứu khoa học của sinh viên đóng vai trò rất quan trọng giúp sinh viên có kiến thức sâu, rộng, phát triển tốt các kỹ năng đạt được chuẩn năng lực sau khi tốt nghiệp và giúp sinh viên nhiều cơ hội tìm kiếm việc làm sau khi ra trường. Để đảm bảo chất lượng và hiệu quả của hoạt động tự học, tự nghiên cứu cần có sự quan tâm tạo điều kiện của nhà trường, giảng viên phải đổi mới phương thức dạy học và đặc biệt đòi hỏi cao hơn tính tự chủ, tự chịu trách nhiệm của sinh viên trong việc thực hiện nhiệm vụ học tập của mình

Để theo học được nghề Y, mỗi bạn sinh viên cần phải yêu nghề và có ước mơ hoài bão với con đường mình đang theo đuổi.

Vai trò của giảng viên trong việc hướng dẫn tự học đối với sinh viên trường Y

TS. Trần Thị Minh Tâm
Trưởng phòng Đào tạo

Thuật ngữ “sinh viên” có nguồn gốc từ tiếng Latin là “Student” – người học tập, nghiên cứu, đi tìm kiếm, khai thác tri thức khoa học. Quá trình học tập của sinh viên ở bậc đại học là quá trình nhận thức có tính nghiên cứu, sinh viên phải tự học, tự nghiên cứu trên cơ sở tư duy phản biện để phát triển tư duy sáng tạo, rèn luyện kỹ năng thực hành, kỹ năng nghiên cứu, thực nghiệm ứng dụng trong nghề nghiệp của mình. Dù bất kỳ phương thức đào tạo đại học nào, sinh viên cũng cần phải có năng lực tự học, tự nghiên cứu, nhất là khi chúng ta đang triển khai mô hình đào tạo theo học chế tín chỉ, đào tạo dựa trên năng lực, thực hành dựa vào bằng chứng càng cần phải coi trọng vai trò “trung tâm của sinh viên”, tạo cho sinh viên năng lực chủ động, sáng tạo trong phương pháp học tập của mình, “biến quá trình đào tạo thành quá trình tự đào tạo”.

Nghề y là nghề liên quan đến tính mạng con người đòi hỏi người cán bộ y tế cần phải thường xuyên học tập, cập nhật kiến thức, rèn luyện kỹ năng nghề nghiệp. Vì vậy kỹ năng tự học, tự nghiên cứu có vai trò vô cùng quan trọng trong hoạt động nghề nghiệp của mình, nhằm giúp cho người cán bộ y tế có thể lý giải một cách thấu đáo các vấn đề liên quan đến người bệnh, gia đình người bệnh, tìm ra những bằng chứng khoa học trong thực hành lâm sàng để áp dụng vào thực hành nghề nghiệp góp phần nâng cao chất lượng, an toàn và hiệu quả chăm sóc sức khỏe cho người bệnh, gia đình và cộng đồng. Như vậy, vấn đề đặt ra là làm thế nào để sinh viên có khả năng tự học, tự nghiên cứu – Vai trò của giảng viên trong việc hướng dẫn tự học đối với sinh viên như thế nào?

Một số nhà giáo dục cho rằng: “Sinh viên không biết cách học là do thầy không biết cách dạy, hay dạy không đúng cách”.

1. Một số kỹ năng tự học cần thiết cho sinh viên

1.1. Kỹ năng xây dựng kế hoạch tự học

Lập kế hoạch tự học là việc xây kế hoạch cho những hoạt động cụ thể nhằm thực hiện được các nhiệm vụ mà mục tiêu đề ra.

Khi lập kế hoạch học tập cụ thể cần phải hiểu rõ mục tiêu, suy nghĩ về những gì sẽ làm, chuẩn bị tốt nhất để đạt được hiệu quả học tập cao và phải đặt câu hỏi là tại sao phải làm như thế, cần phải tính toán cách thức và thời gian để hoàn thành các công việc. Trong khi khối lượng công việc lớn mà sinh viên lại phải hoàn thành trong một thời gian hạn chế nên sinh viên cần phải sử dụng thời gian một cách tiết kiệm và hiệu quả, bằng cách phân phối công việc một cách khoa học, đặc biệt chú ý đến thời gian tự học.

1.2. Kỹ năng đọc giáo trình, tài liệu tham khảo

Để việc đọc sách có chất lượng và hiệu quả, cần đọc

theo một quy trình nhất định, nếu không sẽ mất thời gian mà không thu được nhiều kết quả và không lưu giữ được những thông tin cần thiết. Vì vậy, việc đọc sách cần được thực hiện nghiêm túc và tuân theo các yêu cầu sau:

Đọc có suy nghĩ: Muốn hiểu những điều sách viết, người đọc phải hết sức tập trung tư tưởng khi đọc, nhiều khi còn phải ngừng lại để xem kỹ những đoạn cần biết, chưa nắm vững, đến khi thông suốt rồi mới đọc tiếp.

Đọc có hệ thống: Khi đọc bất kỳ cuốn sách nào, người ta thường đọc theo các bước sau:

- Đọc lướt nhanh toàn bộ phần tổng quát của sách để nắm sơ bộ nội dung cuốn sách;

- Đọc kỹ, tùy theo mục đích đọc mà có thể đọc kỹ một lần hoặc nhiều lần. Khi đọc kỹ các lần sau, chỉ cần đọc lại những điều cơ bản hoặc các nội dung mà lần đầu chưa hiểu, chưa nắm vững;

- Đọc nhanh, cần tự rèn luyện cách đọc nhanh để tập trung được sự chú ý, sự suy nghĩ diễn ra liên tục và dễ dàng xác lập được mối quan hệ giữa các đoạn với nhau khiến ta dễ nắm được nội dung tài liệu.

Đọc có chọn lọc: Đọc có chọn lọc là đọc để tìm những điểm cốt lõi, chọn ý tưởng hay nhất, đúng nhất và có ích cho việc học sẽ rèn được tư duy phê phán, làm tiền đề cho năng lực giải quyết vấn đề sau này.

Đọc có ghi nhớ:

- Đọc sách là học tập tích cực nên cần kèm theo việc ghi chép để nhớ lâu;

- Đọc để tìm tài liệu bổ sung, cần ghi chép phần bổ sung đó ra, đồng thời đánh dấu để tra cứu khi cần thiết;

- Đọc sách hoặc tài liệu giáo khoa cần ghi các dàn ý và diễn tiến nội dung. Một biện pháp đọc để nhớ lâu là mô hình hóa các nội dung đã đọc bằng cách sắp xếp chúng theo bản đồ trí tuệ (mind map). Khi xây dựng được bản đồ trí tuệ có nghĩa là chúng ta đã hệ thống hóa toàn bộ nội dung đã đọc và giải thích được mối liên hệ giữa chúng với nhau.

1.3. Kỹ năng chọn lọc, sử dụng vốn kiến thức cũ để học kiến thức mới

Muốn nhận thức kiến thức mới có hiệu quả bắt buộc phải liên hệ các kiến thức cũ, các kiến thức khoa học liên ngành khác làm cơ sở cho hoạt động tư duy của sinh viên. Kỹ năng này thúc đẩy quá trình nhận thức kiến thức mới cũng như việc tự học của sinh viên.

2. Vai trò của giảng viên đối với tự học của sinh viên

Trong quá trình hình thành và nâng cao năng lực tự học cho sinh viên, vai trò của người thầy là rất quan trọng. Để giúp sinh viên có thể tự học tốt, người thầy cần phải thực hiện các công việc sau:

2.1. Chuẩn bị: Những công việc chuẩn bị của giảng

viên cũng chính là định hướng cho sinh viên tự học, giúp sinh viên tìm kiếm tài liệu, theo dõi, kiểm tra kết quả kết quả tự học của sinh viên. Để sinh viên có thể lập được kế hoạch học tập cho những hoạt động cụ thể thì giảng viên phải cung cấp một bảng kế hoạch giảng dạy cụ thể cho mỗi học phần. Sinh viên dựa vào đó để định ra các công việc mình sẽ làm trong thời gian bao lâu và làm như thế nào. Việc đặt kế hoạch cần chú ý cả những kế hoạch hoạt động trên lớp và cả những hoạt động của sinh viên ngoài lớp

- Biên soạn đề cương học phần chi tiết cụ thể sẽ hướng dẫn sinh viên biết được đọc nội dung gì, tìm hiểu vấn đề nào và nghiên cứu tài liệu tham khảo như thế nào.

- Hướng dẫn sinh viên chuẩn bị bài của buổi học kế tiếp: người thầy cần đưa ra các vấn đề để buộc sinh viên phải nghiên cứu, tự khám phá, nếu không họ sẽ không bao giờ đọc tài liệu, giáo trình. Giảng viên cần giao cho sinh viên nhiều tình huống hoặc bài tập để giải quyết.

- Giảng viên cần phải xem xét mức độ các bài tập từ dễ đến khó để tạo hứng thú và dần dần tạo thói quen đọc tài liệu để giải bài tập hay giải quyết các tình huống.

- Giảng viên cần chú ý tăng cường những tình huống cần có sự trao đổi của nhóm bởi vì khi học theo nhóm sẽ giúp các sinh viên hiểu được vấn đề rõ ràng hơn và sẽ giúp cho học tập đạt hiệu quả hơn.

- Giảng viên cần đầu tư thiết kế giờ dạy để tạo hứng thú cho sinh viên, buộc sinh viên phải tích cực hoạt động cùng giảng viên trong giờ dạy học. Để xây dựng một giờ lên lớp có hiệu quả, giảng viên cần lưu ý:

- + Xác định thời gian, chủ đề, nội dung, yêu cầu cho giờ lên lớp lý thuyết, thực hành

- + Cụ thể hóa phần nội dung trình bày

- + Giới thiệu mục tiêu bài học và các yêu cầu cần thực hiện

- + Trình bày cấu trúc nội dung dạy học và logic các phần của bài giảng

- + Lựa chọn và chuyển tải nội dung cốt lõi

- + Nội dung vấn đề sinh viên trình bày và thảo luận trên lớp

- + Nội dung vấn đề sinh viên cần giải quyết khi làm việc theo nhóm

2.2. Quá trình lên lớp

Quá trình lên lớp chính là quá trình thực hiện thiết kế mà giảng viên đã xây dựng, tuy nhiên để phát huy tốt việc tự học của sinh viên trong giờ lên lớp giảng viên cần chú ý các vấn đề như:

- Tích cực huy động kiến thức sinh viên đã có để tiếp thu nội dung mới: giảng viên không nhắc lại kiến thức cũ mà thông qua đề cương hoặc nội dung vấn đề đã giao cho sinh viên chuẩn bị, trên cơ sở đó kiểm tra, bổ sung phần kiến thức sinh viên nắm chưa chắc hoặc nội dung cần mở rộng

- Khai thác tối đa những tình huống để phát huy vai trò chủ động tìm hiểu khám phá kiến thức và khả năng tư duy của sinh viên

- Chuẩn bị, lựa chọn các ví dụ có tính thực tiễn, sinh động, gắn với hoạt động nghề nghiệp sau này của sinh viên. Công việc này cũng là một cách làm gương cho sinh viên về vấn đề tự học.

- Khai thác và áp dụng linh hoạt sơ đồ, biểu, bảng trong bài giảng: Điều này sẽ giúp sinh viên dễ hiểu, dễ nhớ, buộc sinh viên phải sử dụng ngôn ngữ của mình để biểu đạt, do vậy khả năng tư duy logic và diễn đạt được nâng cao.

- Chốt lại nội dung kiến thức cốt lõi

2.3. Hướng dẫn sinh viên tự hoàn thiện bài học sau giờ học

Giảng viên cần quan tâm đến các nhiệm vụ cơ bản sau:

- Giao nhiệm vụ học tập, các bài tập phù hợp với nội dung kiến thức theo các cấp độ hiểu biết, vận dụng, phân tích tổng hợp để giải quyết vấn đề, trong đó phải chú ý đến trình độ sinh viên: khá, giỏi, trung bình, yếu kém.

- Có những gợi ý, yêu cầu hoặc bài tập mà buộc sinh viên phải đọc tài liệu, giáo trình để hoàn thiện bài học.

2.4. Hướng dẫn sinh viên làm các bài tập nghiên cứu

Đây là một việc làm có thể phát huy cao nhất ý thức tự học của sinh viên, bài tập nghiên cứu thường được tiến hành trong cả quá trình học một học phần.

- Giảng viên lựa chọn vấn đề, chỉ rõ yêu cầu nghiên cứu, gợi ý cách thức thực hiện để giao cho sinh viên/nhóm sinh viên thực hiện

- Công khai các tiêu chí đánh giá, thời gian hoàn thành

- Cung cấp tài liệu hoặc địa chỉ tài liệu tối thiểu cho sinh viên, hướng dẫn cách thức tìm kiếm, thu thập, xử lý thông tin

- Sẵn sàng giúp đỡ sinh viên khi gặp khó khăn hoặc sinh viên yêu cầu, đưa ra các điều chỉnh khi cần thiết.

- Đánh giá chính xác kết quả của sinh viên, có chính sách động viên khen thưởng đúng đắn, kịp thời.

2.5. Đánh giá qua kiểm tra, thi

Qua thực tế dạy học, không ai có thể phủ nhận vai trò của kiểm tra đánh giá trong động lực học tập của sinh viên. Để phát huy năng lực tự học của sinh viên, người thầy cần phải tăng cường hoạt động đánh giá, đặc biệt là đánh giá tự học của sinh viên.

Tự học là một hoạt động tự giác, tự lập của sinh viên, nhưng để sinh viên tự giác, tự lập được thì cần phải có sự hướng dẫn, giúp đỡ của giảng viên để tự học trở thành một thói quen, một nhu cầu của sinh viên. Mỗi giảng viên phải là người đánh thức tinh thần tự học của sinh viên và cho sinh viên thấy sự cần thiết của việc tự học. Giáo dục cho sinh viên xác định động cơ học tập một cách đúng đắn, đổi mới phương pháp dạy học, coi tự học như là một tiêu chí hàng đầu trong quá trình đào tạo. Vai trò quyết định sự thành công hay thất bại của quá trình học tập là vai trò của người học, tuy vai trò của người dạy không phải không quan trọng. Người thầy phải thể hiện vai trò chủ đạo trong quá trình dạy học khi giúp người học xác định hướng học tập, mục tiêu học tập nhằm đáp ứng tốt nhất nhu cầu của người học, đáp ứng mục tiêu của môn học và mục tiêu đào tạo của nhà trường.

Kỹ năng tư duy phản biện đối với sinh viên ngành y

Ths Huỳnh Thị Bình
Trưởng Khoa Điều Dưỡng

Cùng với sự phát triển nhanh chóng của các kênh thông tin, lượng thông tin mọi người có thể tiếp cận là rất lớn, đa chiều. Để có được những thông tin đáng tin cậy, vận dụng hiệu quả trong học tập, nghiên cứu khoa học hay giải quyết các vấn đề trong thực tiễn, nghề nghiệp... Tư duy phản biện là một kỹ năng quan trọng giúp xử lý thông tin hiệu quả nhất. Trong dạy - học, để phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo và khả năng vận dụng kiến thức, kỹ năng của HSSV vào thực tiễn nghề nghiệp, sinh viên phải có phương pháp học tập đúng đắn - Tư duy phản biện là phương pháp hữu hiệu của người học khi tiếp cận các vấn đề trong học tập, là công cụ giúp người học sử dụng kiến thức và trí tuệ để có cách nhìn tổng hợp, chính xác, khắc phục lối dạy - học truyền thụ, áp đặt một chiều, ghi nhớ máy móc.

- Tư duy phản biện (Critical Thinking): Là một quá trình tư duy biện chứng, gồm phân tích và đánh giá một thông tin đã có theo các cách nhìn khác cho vấn đề đã đặt ra, nhằm làm sáng tỏ và khẳng định lại tính chính xác của vấn đề. Lập luận phản biện phải rõ ràng, logic, đầy đủ bằng chứng, tỉ mỉ và công tâm. (Theo Bách khoa toàn thư mở Wikipedia). Khác với tư duy thông thường, chỉ cần liệt kê, tóm tắt, tổng hợp được những thông tin đã có theo đúng trình tự logic, để kết nối những kiến thức đó.

Tư duy phản biện giúp giải quyết vấn đề hay thuyết phục người khác một cách thấu tình, đạt lý; Giúp hiểu biết sâu về những quan điểm của bản thân cũng như những người xung quanh; giúp ta vượt qua niềm tin cũ (nếu sai lầm, lạc hậu), xác lập niềm tin mới; giúp chúng ta có tư duy mở trước sự thay đổi.

Tư duy phản biện bao gồm tự phản biện hoặc phản biện ý kiến của người khác. Thực hiện tư duy phản biện cần trải qua các bước:

- Đặt câu hỏi nghi vấn.
- Quan sát, thu thập thông tin, bằng chứng, lý lẽ để khảo sát vấn đề
- Xác định nguyên nhân, hậu quả, hệ quả của vấn đề
- Đưa ra quan điểm của bản thân
- Nhận thức vấn đề và lý giải vấn đề

Tư duy phản biện là một trong những kỹ năng quan trọng nhất và cũng khó nhất với sinh viên. Áp dụng tư duy phản biện trong dạy - học đại học đã trở thành yêu cầu bắt buộc ở nhiều nước trên thế giới. Đây cũng là điểm khác biệt về phương pháp học của đa số sinh viên Việt Nam so với các nước phát triển.

Áp dụng phương pháp tư duy phản biện ở bất cứ ở thời điểm nào, người sinh viên cũng phải sẵn sàng động não, suy luận và đánh giá; những hoạt động này sẽ tạo thành một phong cách tư duy, luôn luôn sẵn sàng

lắng nghe, chủ động phân tích và đánh giá trước khi chấp nhận bất cứ ý kiến nào, hoạt động của não bộ theo phong cách này sẽ giúp sinh viên hình thành vững vàng tư duy độc lập và tư duy phản biện. Với tư duy độc lập và tư duy phản biện như nền tảng cùng với kiến thức tích lũy thành hệ thống, sinh viên sẽ có điều kiện phát triển tư duy sáng tạo.

Tư duy phản biện ngày nay được coi là điều kiện không thể thiếu cho sự thành công trong học tập, nghiên cứu khoa học và giải quyết các vấn đề trong thực tiễn.

Theo cách học thụ động, khi học về vấn đề nào đó, bạn chỉ đơn thuần chấp nhận nó là đúng theo tài liệu/hướng dẫn của thầy cô, và học theo để nhắc lại trong các kỳ thi. Tuy nhiên khi sử dụng tư duy phản biện với những kiến thức/kỹ năng đó, bạn không dừng lại ở việc bị động đọc và học thuộc kiến thức, làm theo, mà bạn phải chủ động tự đặt ra những câu hỏi xoay quanh và đi sâu vào chủ đề đó (như về nguyên nhân, hệ quả, các mối liên hệ, các quan điểm, so sánh, thuận lợi và hạn chế,...)

Ví dụ: Khi nhận định về huyết áp của người bệnh nào đó, nếu chỉ đơn thuần dựa vào kết quả HA của người bệnh đo được bao nhiêu so với hằng số sinh lý, để nhận định là HA bình thường, cao hay thấp là chưa đủ; bạn cần xem xét rất nhiều vấn đề liên quan tới huyết áp của người bệnh đó như: lứa tuổi, vận động, ăn uống, tâm lý, tiền sử bệnh lý ...việc sử dụng thuốc của người bệnh trước khi đo HA,...; hoặc khi quyết định sử dụng một loại thuốc hạ huyết áp cho người bệnh tăng huyết áp, người thầy thuốc cần phải cân nhắc nhiều vấn đề liên quan tới người bệnh, cần trả lời các câu hỏi: Người bệnh đang trong tình trạng như thế nào? những loại thuốc nào có thể dùng cho người bệnh? tại sao chọn loại thuốc đó mà không dùng thuốc khác; dùng thuốc bằng đường nào tốt nhất? tác dụng tốt, tác dụng không mong muốn khi dùng thuốc cho người bệnh là gì? theo dõi người bệnh sau dùng thuốc?...

Trong ngành Y tế, tư duy phản biện hầu như được sử dụng trong nhiều lĩnh vực: chẩn đoán, xử trí, chăm sóc người bệnh; giải quyết các vấn đề Y tế cộng đồng,... Ví dụ: một hoạt động diễn ra hàng ngày của các bác sỹ trong bệnh viện đó là "Hội chẩn", để đưa ra được chẩn đoán và hướng điều trị phù hợp cho một ca bệnh nào đó, sử dụng kỹ năng tư duy phản biện là cách duy nhất và hiệu quả nhất.

Đối với sinh viên học ngành Y: áp dụng tư duy phản biện trong quá trình dạy - học càng cần thiết vì:

- Thực tế một số chương trình đào tạo các chuyên ngành Y hiện nay, cấu trúc các học phần còn tách rời, chưa có sự sắp xếp logic, kết nối giữa các học phần Khoa học cơ bản, Y học cơ sở với các học phần chuyên môn. Nếu SV không học theo hướng tư duy logic, tư duy phản

biện sẽ không thể hoặc gặp khó khăn khi vận dụng kiến thức KHCBS, Y cơ sở vào học các học phần chuyên ngành và lâm sàng. thậm chí chưa nhận thức rõ vai trò, tầm quan trọng của các học phần Khoa học cơ bản, Y học cơ sở với hoạt động nghề nghiệp.

- Khi học lý thuyết và thực hành chuyên môn, tư duy phản biện sẽ giúp SV đưa ra cách giải quyết các tình huống học tập phù hợp.

- Khi học lâm sàng: tư duy phản biện giúp SV học, thực hành hiệu quả trên ca bệnh cụ thể: nhận định, chẩn đoán chăm sóc, lập kế hoạch chăm sóc - cho SV Điều dưỡng; Lập kế hoạch phục hồi chức năng - cho KTV vật lý trị liệu/PHCN; chẩn đoán xác định bệnh, chẩn đoán phân biệt; xử trí;... đối với Y đa khoa.

- Trong đào tạo dựa trên năng lực thì tư duy phản biện / tư duy thấu đáo (critical thinking) và thực hành dựa vào bằng chứng được coi là phương pháp dạy - học hiệu quả trong suốt quá trình tổ chức dạy - học.

- Đối với sinh viên ngành Y, nếu vận dụng tốt tư duy phản biện trong quá trình học tập, sẽ là sự chuẩn bị tốt nhất cho phương pháp làm việc và NCKH sau khi ra trường.

Muốn có tư duy phản biện thì phải có môi trường phản biện, Vai trò của thầy và trò trong dạy - học theo tư duy phản biện là gì?

Cả thầy và trò cần xác định rõ việc học là của sinh viên, sinh viên cần tự giác, tích cực, chủ động học tập. Thầy chỉ là người hướng dẫn, hỗ trợ sinh viên trong quá

trình học tập. Giảng viên cần xác định rõ mục tiêu học tập, giới thiệu nội dung và tài liệu, giám sát hỗ trợ, đưa ra phản hồi kịp thời. Giảng viên cần hỗ trợ sinh viên một số hoạt động:

- Suy nghĩ độc lập: Giảng viên nên để cho SV suy nghĩ, tìm cách giải quyết vấn đề trước khi đưa ra sự trợ giúp.

- Hướng dẫn cách tổ chức làm việc nhóm /tư duy: GV giúp SV trình tự, cách tổ chức giải quyết vấn đề.

- Khả năng dự đoán những tình huống; Những câu hỏi mở có liên quan đến nhiều chủ đề sẽ giúp sinh viên phát huy trí tưởng tượng và dự đoán kết quả hợp lý nhất.

- Kỹ năng lập luận: Hướng dẫn sinh viên cách cách đưa ra các lý giải hợp lý cho câu trả lời.

- Mở rộng vấn đề; Không chỉ bó hẹp trong nguồn tài liệu giảng viên cung cấp, sinh viên cần học cách tự tìm những tư liệu mới để phục vụ cho giải quyết các vấn đề, phát huy khả năng tự phân tích và đưa ra cách nhìn nhận riêng cho mỗi chủ đề được giao.

Tư duy phản biện có vai trò rất lớn trong việc học tập của học viên. Có được kỹ năng này không phải ngày một ngày hai, mà phải luyện tập trong một thời gian dài, đòi hỏi sự cố gắng nỗ lực của cả giảng viên và sinh viên. Chỉ khi cả thầy và trò đều nhận thức rõ lợi ích và xu hướng tất yếu của áp dụng tư duy phản biện trong dạy - học tích cực, chắc chắn sinh viên sẽ tiến bộ nhanh chóng và sử dụng tư duy phản biện một cách sắc bén, hiệu quả.

Phát triển tư duy phản biện trong học tập Đại học

Nhóm 1 Y đa khoa

Cụm từ tiếng Anh “critical thinking”, có nghĩa là suy nghĩ sâu sắc, thấu đáo về một vấn đề, sẵn sàng tranh luận để tìm ra bản chất của vấn đề. Nhiều người dịch ra tiếng Việt thành “tư duy phản biện” hoặc “tư duy phê phán”. Theo cách hiểu hiện nay, tư duy phản biện là một quá trình biện chứng gồm những phân tích đánh giá một thông tin đã có theo cách nhìn theo nhiều hướng khác nhau, cả chiều rộng lẫn chiều sâu, nhằm làm sáng tỏ và khẳng định lại tính chính xác của vấn đề.

1. Phản biện và vai trò của phản biện

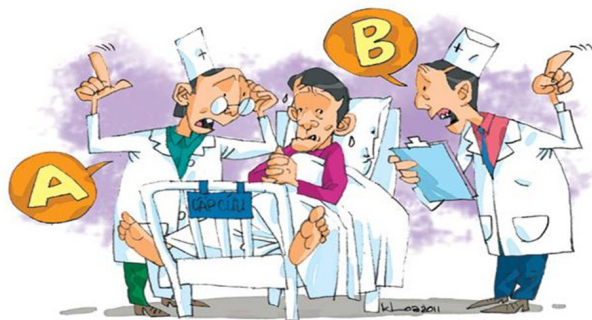
Trong khoảng gần mười năm trở lại đây, chúng ta nhắc nhiều tới cụm từ “phản biện”, nhiều người coi phản biện là thể hiện cái tôi cá nhân của mình, phản ứng trước một chính sách, một quan điểm hay một thông tin mình tiếp nhận được. Vậy hiểu chính xác thì phản biện là gì? Trong tiếng Anh, người ta sử dụng thuật ngữ “critical thinking”, có nghĩa là suy nghĩ sâu sắc, thấu đáo về một vấn đề, sẵn sàng tranh luận để tìm ra bản chất của vấn đề. Cụm từ trên được

dịch ra tiếng Việt là “tư duy phản biện” hoặc “tư duy phê phán”. Tư duy phản biện là một quá trình biện chứng gồm những phân tích đánh giá một thông tin đã có theo cách nhìn theo nhiều hướng khác nhau, cả chiều rộng lẫn chiều sâu, nhằm làm sáng tỏ và

khẳng định lại tính chính xác của vấn đề. Người tiếp nhận thông tin được khuyến khích phát triển tư duy phản biện thay vì chấp nhận các thông tin, quan điểm mà không có sự cân nhắc, xem xét.

Tư duy phản biện là hết sức cần thiết đối với sinh viên bởi mỗi ngày chúng ta tiếp xúc với vô vàn những thông tin, trong cuộc sống cũng như trong học tập. Các thông tin đó có thể chính xác, phù hợp, có thể đã lạc hậu so với thực tiễn hoặc thậm chí có những thông tin sai lệch. Nếu không tỉnh táo, sinh viên có thể có những

kết luận hoặc thực hiện những hành động thiếu sót hoặc sai lầm. Bằng cách phát triển tư duy phản biện, sinh viên có thể đưa ra các quyết định phù hợp và đạt được sự hiểu biết sâu hơn về vấn đề. Rèn luyện tư duy phản biện sẽ tạo lập thói quen đặt thông tin dưới góc nhìn đa chiều, nảy sinh thói quen phản hồi trước những ý kiến, thông tin mới được cập nhật, chủ động bày tỏ quan điểm và đặt câu hỏi, rèn luyện khả năng phân tích, tổng hợp, khả năng hùng biện trình bày quan điểm, chính kiến của bản thân khi có đầy đủ chứng cứ, thông tin xác thực.

2. Thực trạng phản biện của sinh viên hiện nay

Tư duy phản biện rất quan trọng và cần thiết. Vậy thực trạng phản biện của sinh viên Việt Nam hiện nay như thế nào? Phải thừa nhận rằng nhiều sinh viên hiện nay không giỏi phản biện. Điều này xuất phát từ sự thụ động tiếp nhận kiến thức một chiều trong suốt một thời gian dài học tập cũng như trong cuộc sống. Từ nhỏ, chúng ta thường được người lớn định hướng phải làm việc này hoặc ngăn cấm làm những việc khác mà ít khi chủ động tìm hiểu, khám phá tại sao lại làm như vậy. Trong quá trình học phổ thông, nhiều giáo viên quen với sự truyền đạt kiến thức một chiều, chỉ đòi hỏi sự ghi nhận kiến thức mà không quan tâm phát triển năng lực tư duy, sáng tạo, khám phá của người học, đôi khi còn truyền thụ cả những ghi chú, lưu ý, lỗi mà học sinh hay mắc phải mà không đặt câu hỏi để các em tự rút ra bài học kinh nghiệm. Từ đó, người học coi việc ghi nhớ được các kiến thức trong sách vở và bài giảng của giảng viên là hoàn thành nhiệm vụ.

Nhiều sinh viên cũng không tích cực thay đổi thói quen cũ: ngại phát biểu trước đám đông, thiếu tự tin khi trao đổi với giảng viên và với các bạn trên lớp. Ngoài ra sinh viên thiếu kĩ năng tự đặt ra câu hỏi, nghi vấn cho chính điều mà bản thân mình nghĩ. Nhiều sinh viên khi đọc tài liệu mặc định giáo trình hoặc giáo viên luôn đúng dẫn đến tiếp nhận thông tin một chiều, chưa đủ, chưa sâu.

Thực trạng chung của học sinh sinh viên Việt Nam là lí thuyết nhiều nhưng kém trong việc vận dụng kiến thức đó vào thực tế. Đôi khi đầu ta nghĩ không giống với đôi tay ta làm. Ví dụ như việc lấy máu tĩnh mạch, ta hiểu lí thuyết rất kĩ là sau khi tìm được mạch..., mũi kim vát khi đã đưa vào mạch và đã bảo máu ở đầu kim thì việc giữ cho kim cố định là rất quan trọng để tránh chọc mũi kim có thể gây vỡ ven. Nhưng thử hỏi các bạn lần đầu lấy máu không tránh khỏi được áp lực do sợ, tim đập nhanh, dẫn đến không cố định được mũi kim. Nếu ta đã làm vài lần và đã quen, đã rút ra bài học từ lần đầu, và suy nghĩ xem có cách nào khắc phục, có cách nào làm bệnh nhân không

đau thì việc lấy máu trở nên thành thạo và đơn giản.

3. Phát triển tư duy phản biện đối với sinh viên

Đa số sinh viên đều hiểu tầm quan trọng của tư duy phản biện, vậy để phát triển kỹ năng tư duy phản biện thì chúng ta phải làm gì? Albert Einstein đã từng nói rằng "Điều quan trọng là không ngừng đặt câu hỏi. Sự tò mò có lý do tồn tại của riêng nó". Đừng vội hoàn toàn đồng ý với những thông tin, kiến thức mà bạn tiếp nhận, kể cả nó được viết trong giáo trình hoặc trong bài giảng trên lớp. Trước một thông tin, một quan điểm, mỗi sinh viên có thể đặt ra một số câu hỏi như:

- Thông tin này ở đâu? Nguồn thông tin có đáng tin cậy hay không?
- Tại sao lại đưa ra kết luận đó?
- Dựa vào đâu có thể khẳng định như vậy?
- Có thể làm cách nào khác, làm thế nào để tốt hơn nữa không?

Chính những câu hỏi ấy là nguồn lực thôi thúc chúng ta phải hoài nghi, giữ cho mỗi chúng ta những ham muốn được học hỏi khám phá những điều quan tâm. Và chính những câu hỏi ấy là sức mạnh của tư duy phản biện.

Khi đọc tài liệu, giáo trình, sinh viên không nên thụ động chấp nhận các kiến thức hoặc mặc định thầy cô luôn luôn đúng mà phải biết cách đặt ra những câu hỏi, đào sâu các vấn đề đằng sau ngôn ngữ. Nên tập thói quen đưa ra nhiều phương án cho một vấn đề, nhiều cách hiểu cho một thông tin chúng ta tiếp nhận được. Khi đọc tài liệu, cần phải có giấy bút ghi lại những ý chính, những vấn đề chưa hiểu và tận dụng thời gian trên lớp để hỏi giảng viên. Bên cạnh đó, để có được cái nhìn khách quan bạn có thể thảo luận với bạn bè hay những người cùng hứng thú, am hiểu về lĩnh vực đó để có được những cách nhìn khác nhau.

Để phản biện sinh viên phải biết cách lập luận. Lập luận có tính logic sẽ khiến người khác nhận được ra điểm chưa chính xác của quan điểm ban đầu, dễ dàng thuyết phục theo quan điểm của người phản biện. Vì vậy, phải rèn luyện cho mình cách diễn đạt, trình bày vấn đề ngắn gọn, rõ ràng, mạch lạc.

Nhưng lập luận logic mới chỉ là yêu cầu về vấn đề ngôn từ. Trong ngành y, lập luận phải đảm bảo tính khoa học, chính xác. Muốn vậy, sinh viên phải có những kiến thức hết sức vững chắc từ khoa học cơ bản, khoa học xã hội đến chuyên ngành. Muốn vậy, chúng ta phải đọc,

TTND.PGS.TS Vũ Đình Chính và sinh viên lớp Y đa khoa khóa 1 tại tọa đàm: Kỹ năng mềm với sinh viên chuyên ngành Y"

tìm hiểu miệt mài, hăng say về các kiến thức, vấn đề có liên quan. Để có cái nhìn tổng quát, sinh viên phải biết so sánh, đối chiếu với những tài liệu khác trong cùng lĩnh vực, những nghiên cứu về cùng một vấn đề của các tác giả khác, so sánh giữa lý thuyết và thực tế. Sau đó, có thể nghĩ đến những ý kiến đối lập trái chiều, đặt ra câu hỏi liệu có thể đưa ra những lý do thuyết phục để phản bác quan điểm đó không hoặc có cách giải quyết nào khác không tốt hơn không...

Đôi khi lập luận vẫn chưa đủ thuyết phục thì người phản biện phải biết bổ sung bằng các bằng chứng cụ thể. Bằng chứng đó có thể là hình ảnh, tình huống thực tiễn, các số liệu thống kê tin cậy, văn bản của cơ quan nhà nước. Để tìm kiếm các bằng chứng, mỗi sinh viên phải rèn luyện tốt kỹ năng quan sát, thu thập thông tin. Trong học thực hành, lâm sàng sinh viên phải tập trung quan sát từng thao tác của giảng viên hướng dẫn hoặc của nhân viên tại bệnh viện, đặt ra những câu hỏi tại sao lại thực hiện các kỹ thuật như vậy, thực hiện như vậy có lợi ích hoặc gây hại gì hay không? Từ đó, lại càng bổ sung vững chắc thêm cho kiến thức của mình. Ngoài ra, quan sát, liên hệ với thực tế còn giúp cho chúng ta dễ dàng hơn trong việc phát hiện các mâu thuẫn bởi nếu chỉ đọc tài liệu, ngôn ngữ trong tài liệu vốn đã được viết rất chặt chẽ bởi tư duy và lập luận của tác giả.

Trong quá trình làm việc nhóm, sinh viên có thể rèn luyện tư duy phản biện bởi sự dễ dàng trong trao đổi, đóng góp ý kiến. Sự tích cực, tham gia đóng góp ý kiến của các thành viên trong nhóm khiến cho mọi người hiểu vấn đề toàn diện, đa chiều hơn. Trong nhóm cũng có thể

nảy sinh những ý kiến khác biệt, vì vậy, người có tư duy phản biện không tìm cách phủ nhận hoàn toàn mà phải biết tôn trọng ý kiến của các thành viên trong nhóm bởi các ý kiến đó là kết quả của quá trình tìm hiểu, suy nghĩ mọi người. Tuy nhiên cũng không được cả nể mà phải mạnh dạn đóng góp ý kiến, chỉ ra những điểm còn thiếu sót hoặc chưa phù hợp trong quan điểm của các thành viên, cùng nhau tranh luận để đưa ra một ý kiến mới chính xác hơn và thống nhất trong nhóm, có thái độ cởi mở trong phản biện, tập trung vào phản biện vấn đề chứ không phê phán, chỉ trích con người.

Bên cạnh đó, để có một môi trường tốt cho phản biện thì giảng viên cũng đóng vai trò rất quan trọng. Trong các giờ lên lớp các giảng viên hãy luôn đặt ra những câu hỏi, giao cho sinh viên những chủ đề liên quan đến bài học đòi hỏi sinh viên tự tìm hiểu. Chính những chủ đề đó không chỉ đòi hỏi chính những sinh viên phải động não suy nghĩ tìm hiểu những tài liệu liên quan mà chính những giảng viên cũng phải tìm hiểu những nguồn tài liệu khác nhau nhằm trả lời những thắc mắc của sinh viên và giải quyết vấn đề một cách thấu đáo.

Cũng giống như các kỹ năng mềm khác, kỹ năng tư duy phản biện không tự dưng mà có mà phải qua quá trình rèn luyện lâu dài trong thực tế. Vậy ngay từ bây giờ chúng ta những sinh viên hãy mạnh dạn thay đổi thói quen cũ, tập cho mình thói quen phân tích, đánh giá sâu sắc trước các thông tin mà mình tiếp nhận. Hãy làm giàu tư duy của bạn, hãy góp sức xây dựng cho tương lai từ những viên gạch đầu tiên ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường.

Kỹ năng thu thập và xử lý thông tin

Ths Nguyễn Huy Hoàng
Bộ môn Y xã hội học – Y đức & GDSK

“Học là quá trình tự biến đổi mình và làm phong phú mình bằng cách chọn nhập và xử lý thông tin lấy từ môi trường xung quanh” (Michel Develay). Quan điểm trên cho thấy tầm quan trọng của thu thập và xử lý thông tin trong việc học bởi lượng thông tin chúng ta có cơ hội tiếp xúc vô cùng lớn và vẫn tiếp tục được bổ sung. Người học phải biết cách thu thập và xử lý, biến các thông tin, tri thức của nhân loại trở thành kiến thức của mình để làm phong phú thêm vốn kiến thức đã có.

1. Thông tin và mục đích thu thập thông tin

Chúng ta đang chứng kiến sự phát triển mạnh mẽ của thông tin trên các lĩnh vực. Một thống kê cho thấy, cứ sau hai năm, thông tin trên thế giới lại tăng gấp đôi và khoảng thời gian đó còn được rút ngắn lại. Một thông tin, kiến thức thu nhận được không những giúp giải quyết các vấn đề trong thực tiễn mà còn tích lũy, hình thành nên những nền tảng kiến thức sâu rộng hơn để phát triển nó trong tương lai. Vì vậy, phải biết cách

tiếp nhận, chọn lọc thông tin bởi có những thông tin có thể hữu ích trong một giai đoạn này, nhưng chưa chắc trong vài năm tới thông tin đó còn phù hợp. Một số thông tin còn có khả năng gây hại nếu người thu thập chỉ biết tiếp nhận và tin tưởng hoàn toàn vào đó mà không cân nhắc, xem xét.

Việc thu thập thông tin nhằm thực hiện các mục đích khác nhau như phục vụ học tập, nghiên cứu khoa học, xây dựng chính sách, giải quyết các vấn đề của cuộc sống, nâng cao hiểu biết cá nhân... Trong môi trường

đại học, thu thập và xử lý thông tin thường được sử dụng với hai mục đích: học tập và nghiên cứu khoa học. Sinh viên cần thu thập và xử lý thông tin để tích lũy kiến thức, giảng viên cũng cần tiếp tục học tập, nghiên cứu khoa học để bổ sung, nâng cao kiến thức và hướng dẫn sinh viên học tập.

2. Một số phương pháp thu thập thông tin cơ bản

Phương pháp nghiên cứu tài liệu: Là xem xét có hệ thống các tài liệu, hồ sơ, báo cáo... dưới dạng văn bản

nhằm thu thập các thông tin cần thiết. Đây là phương pháp thu thập thông tin tiện ích bởi thông tin đã có sẵn và người đọc chỉ cần tìm kiếm những thông tin nào hữu ích cho mình. Nguồn thông tin có thể rất đa dạng như: sách, giáo trình, báo cáo, bài báo khoa học...

Với mỗi bài học, giảng viên phải tìm hiểu và giới thiệu cho sinh viên đọc, tìm kiếm thông tin tại một số tài liệu khác nhau. Đối với sinh viên, những các tài liệu được đọc ở trường đại học khác so với sách giáo khoa thời phổ thông. Một số sách, tài liệu là bắt buộc và một số tài liệu khác có tính chất tham khảo cần đọc, sinh viên có trách nhiệm tìm kiếm tài liệu, lựa chọn nội dung cần thiết. Khi tìm kiếm thông tin trong tài liệu, cần chú ý một số vấn đề sau:

- Xác định tìm thông tin ở loại tài liệu gì? Có thể tìm đọc tài liệu đó ở đâu?

- Khi đã có tài liệu, cần đọc lướt qua một lượt xem tài liệu có hữu ích với nhu cầu tìm hiểu của mình không. Thông thường, khi đọc một tài liệu chuyên môn, người đọc nên đọc mục lục hoặc tên các chương, mục trước. Việc đọc mục lục giúp nhanh chóng tìm thấy nội dung mong muốn và nắm được nội dung cơ bản cũng như kết cấu của tài liệu. Sau khi đọc qua, thấy tài liệu có ích thì tập trung vào đọc sâu để tìm hiểu nội dung hoặc các phần cần thiết.

Trong nghiên cứu tài liệu, người đọc nên tìm các tài liệu nguyên gốc của chính tác giả hoặc nhóm tác giả viết nội dung chính xác hơn, thể hiện quan điểm của tác giả. Sau khi đọc xong, người đọc cần biết so sánh, đối chiếu thông tin tại nhiều nguồn khác nhau để kiểm định độ tin cậy. Những thông tin có thể được sử dụng là những thông tin đã qua kiểm chứng rõ ràng.

Thu thập thông tin bằng phương pháp nghiên cứu tài liệu không phải chỉ đơn giản là phát triển kỹ năng và phương pháp đọc. Người thu thập phải biết chất lọc thông tin hiệu quả từ những gì đã đọc, đồng thời học cách giao tiếp một cách sáng tạo và phản biện với tài liệu. Họ cũng sẽ thành người đọc có kỷ luật, hình thành và duy trì thói quen tốt, và sử dụng tốt thời gian nhờ vận dụng các kỹ năng và phương pháp đã tiếp thu.

Một số lưu ý khi nghiên cứu tài liệu là luôn cần có một cuốn sổ ghi chép bên cạnh. Thống kê cho thấy nếu chỉ thực hiện hoạt động đọc đơn thuần thì chỉ ghi nhớ được 10% những gì đã đọc. Vì vậy, một cuốn sổ thật sự hữu ích cho việc ghi nhớ các thông tin. Ngoài ra, nên trao đổi thông tin với nhiều người khác bởi thông tin mỗi người tìm được khác nhau.

Thảo luận nhóm là phương pháp kích thích trí tuệ của tập thể, giúp thu thập thông tin một cách nhanh chóng, hiệu quả

Trong thời đại ngày nay, mạng Internet là nguồn thông tin tiện ích bởi nhiều ưu điểm của nó. Nhưng việc tìm kiếm thông tin trên mạng cũng cần chú ý: các thông tin trên mạng thường không sâu, ít có giá trị khoa học vì vậy cần phải biết cách xử lý thì mới đem lại hiệu quả. Nên sử dụng thông tin tại các trang web chuyên ngành, có uy tín và không quá lạm dụng mạng Internet trong tìm kiếm thông tin

Phương pháp quan sát: Là theo dõi và ghi chép có hệ thống những sự vật, hiện tượng, tình huống hoặc những gì đang diễn ra để thu thập thông tin. Quan sát là phương thức cơ bản để nhận thức sự vật, sự việc. Ví dụ: sinh viên quan sát các thao tác kỹ thuật của một nhân viên y tế khi đi lâm sàng tại bệnh viện, từ đó có thể rút ra các thông tin, kiến thức cần thiết. Phương pháp quan sát có ưu điểm là giúp người quan sát tận mắt chứng kiến, hiểu biết tốt hơn và dễ dàng thẩm tra các thông tin. Phương pháp này cũng có nhược điểm là thụ động, dễ mang tính chủ quan cao.

Để thu thập thông tin hữu ích từ phương pháp quan sát, cần thực hiện các quy trình sau:

- Lập kế hoạch quan sát: Xác định mục đích, đối tượng, phạm vi, nội dung quan sát, xác định các yếu tố cần phát hiện, tìm ra.

- Thiết lập các tiêu chí quan sát và các công cụ hỗ trợ quan sát như bút, vở ghi, bảng kiểm, máy ảnh...

- Thực hiện quan sát và ghi chép thông tin, ghi chú những phát hiện trong quá trình quan sát.

- Xử lý kết quả: tóm lược thông tin, so sánh, đối chiếu với các thông tin khác, phát hiện các thông tin mới.

Phương pháp phỏng vấn: Là sử dụng các câu hỏi để thu thập thông tin từ một cá nhân hoặc một nhóm người. Phương pháp này giúp tìm hiểu được sâu thông tin theo mong muốn. Tuy nhiên, phương pháp này cũng gặp khó khăn trong việc tiếp cận và lựa chọn đối tượng, bị hạn chế về thời gian và khó thực hiện với nhiều người.

Quy trình phỏng vấn được thực hiện như sau:

- Chuẩn bị phỏng vấn: Lựa chọn đối tượng, mục tiêu, nội dung, câu hỏi phỏng vấn, chuẩn bị địa điểm, thời gian, các công cụ hỗ trợ...

- Tiến hành phỏng vấn: Làm quen với đối tượng, nêu rõ mục đích phỏng vấn, các cam kết (nếu có), tập trung vào các câu hỏi chính, ghi tóm tắt các thông tin, tập trung hỏi sâu vào các vấn đề cần tìm hiểu kỹ.

- Sau phỏng vấn: Kiểm tra các thông tin, nếu có vấn đề chưa rõ cần hỏi lại, cảm ơn, trả lời các câu hỏi mà đối tượng có thể đưa ra.

Để thực hiện tốt phương pháp phỏng vấn, người thu thập thông tin phải có nghệ thuật đặt câu hỏi, lắng nghe, tổng hợp và ghi chép các thông tin thu nhận được.

Phương pháp thảo luận nhóm: Là sử dụng các câu hỏi mở nhằm thu thập thông tin từ một nhóm đối tượng về một vấn đề hoặc một nhóm vấn đề. Phương pháp thảo luận nhóm kích thích trí tuệ của tập thể, giúp thu thập thông tin một cách nhanh chóng, để hiểu quan điểm chung của một nhóm đối tượng. Phương pháp này có nhược điểm là đôi khi khó kết hợp kế hoạch làm việc chung của nhiều người, một số cá nhân ngại đưa ra ý kiến trong nhóm.

Quy trình thảo luận nhóm:

- Chuẩn bị thảo luận: chọn nhóm, xác định mục tiêu,

nội dung, các câu hỏi cần thảo luận, thời gian, địa điểm thảo luận, các công cụ hỗ trợ.

- Tiến hành thảo luận: khởi động, làm quen, nêu vấn đề, câu hỏi để mọi người thảo luận, lắng nghe ghi chép ý kiến của những người tham gia, có thể khai thác sâu các thông tin nếu thấy cần thiết.

- Kết thúc thảo luận: kiểm tra các ý kiến thu được, các ý kiến mới, ý kiến đồng thuận, ý kiến trái chiều, tổng kết việc thảo luận.

Trên đây là một số phương pháp thu thập thông tin phổ biến. Tùy thuộc vào mục đích của thu thập thông tin, có thể sử dụng thêm một số phương pháp khác. Phương pháp nào cũng có những ưu, nhược điểm nhất định, tùy hoàn cảnh mà phải biết cách lựa chọn, kết hợp để thu thập thông tin đạt hiệu quả cao nhất.

4. Xử lý thông tin

Sau khi tiến hành thu thập thông tin, kết quả thu được là những kiến thức, số liệu, hình ảnh rời rạc. Nguồn thông tin liên quan trực tiếp và gián tiếp những vấn đề lớn, phức tạp vô cùng phong phú, nên cần phải được xử lý, kiểm tra, sắp xếp thành hệ thống để làm bộc lộ ra các mối liên hệ và xu thế của sự vật. Có thể lựa chọn xử lý toán học đối với các thông tin định lượng để xác định xu hướng diễn biến của tập hợp số liệu, hoặc xử lý logic với các thông tin định tính để đưa ra những phán đoán logic về bản chất các sự kiện. Đối với các thông tin thu được qua phương pháp nghiên cứu tài liệu, có thể trình bày thành dàn ý, hoặc tập trung các kiến thức để dễ theo dõi, liên hệ, so sánh. Đối với các số liệu cần phân tích và hệ thống hóa có thể biểu hiện dưới nhiều dạng như: biểu đồ, đồ thị,

bảng thống kê...

Cần nhớ là không phải tất cả thông tin thu thập được đều chính xác, đáng tin cậy. Trên thực tế nhiều thông tin kể cả trên sách báo, giáo trình có thể sai, nhầm lẫn. Yêu cầu thu thập đầy đủ thông tin cũng không có nghĩa là quá sa đà để mất quá nhiều thời gian, công sức vào việc đó đến mức làm chậm tiến độ giải quyết vấn đề. Việc tìm kiếm thông tin không có định hướng trọng tâm dễ rơi vào “cái bẫy” thu thập mọi thông tin làm lãng phí thời gian, công sức.

Để thu thập và xử lý thông tin có hiệu quả, người học cần kết hợp thêm nhiều kỹ năng như lập kế hoạch, tư duy phản biện... Thu thập và xử lý thông tin là hoạt động thường xuyên, có tính chất lâu dài vì vậy, người học phải xây dựng kế hoạch, kết hợp các phương pháp thu thập, sử dụng các nguồn lực, phân chia thời gian hợp lý. Người học không chỉ tiếp nhận và ghi nhớ các câu chữ trong tài liệu mà phải biết đào sâu suy nghĩ, tìm hiểu ý nghĩa bên trong của câu chữ, không vội tin tưởng vào những thông tin mà mình đọc được, quan sát được mà phải biết so sánh, đối chiếu tại nhiều nguồn khác nhau, liên hệ giữa lý thuyết với thực tiễn. Như vậy dần phát triển được kỹ năng tư duy phản biện trong quá trình học tập.

Giáo dục đại học đòi hỏi người học phải có sự tích cực, chủ động cao trong tự học, tự tìm kiếm thông tin. Người giảng viên cũng phải luôn bổ sung thêm bằng những thông tin, kiến thức mới và hướng dẫn sinh viên tự tìm hiểu, nghiên cứu các vấn đề. Như vậy mới thực hiện được mục đích biến quá trình đào tạo thành quá trình tự đào tạo, đưa giáo dục Việt Nam tiếp cận với nền giáo dục của các nước phát triển trên thế giới.

KINH NGHIỆM BƯỚC ĐẦU XÂY DỰNG BỘ CÔNG CỤ ĐÁNH GIÁ TRONG ĐÀO TẠO Y ĐA KHOA

Ths Nguyễn Hằng Lan
Trưởng khoa Y học cơ sở

Trong tiến trình đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo hiện nay, đổi mới phương pháp dạy học là một trong những yêu cầu cấp bách có tính chất đột phá để nâng cao chất lượng đào tạo. Đổi mới phương pháp dạy học đòi hỏi phải tiến hành một cách đồng bộ từ đổi mới nội dung chương trình, phương pháp dạy học cho đến kiểm tra đánh giá kết quả học tập. Trong đó kiểm tra đánh giá là một “mắt xích” đặc biệt, cần phải tập trung đầu tư nhiều thời gian, trí tuệ nhất, có vai trò hết sức quan trọng trong việc nâng cao chất lượng đào tạo.

Kết quả của kiểm tra đánh giá là cơ sở để điều chỉnh cách thức tổ chức hoạt động dạy - học, đổi mới và quản lý giáo dục. Kiểm tra đánh giá đúng thực tế, chính xác và khách quan sẽ giúp người học tự tin, hăng say, nâng cao năng lực sáng tạo trong học tập. Nếu kiểm tra đánh giá sai dẫn đến nhận định sai về chất lượng đào tạo gây tác hại nghiêm trọng trong việc sử dụng nguồn nhân lực. Vì vậy đổi mới kiểm tra đánh giá đã trở thành yêu cầu bức thiết của ngành giáo dục và toàn xã hội.

Đánh giá kết quả học tập là xác định mức độ đạt được về kiến thức, kỹ năng và thái độ của người học đối với mục tiêu học tập. Đánh giá trước hết phải vì sự tiến bộ của sinh viên, giúp các em nhận ra mình đang ở đâu trên

con đường đạt đến mục tiêu bài học/chuẩn kiến thức, kỹ năng... Đánh giá không làm cho sinh viên lo sợ, mất tự tin. Đặc biệt đánh giá phải được diễn ra trong suốt quá trình dạy học, giúp các em liên tục nhận được phản hồi để biết mình làm chủ được kiến thức, kỹ năng này ở mức nào, còn thiếu hoặc yếu ở điểm nào để cả giảng viên và sinh viên cùng điều chỉnh hoạt động dạy và học. Đánh giá phải tạo ra sự phát triển, phải nâng cao năng lực của người học, tức là giúp các em hình thành khả năng tự đánh giá, đánh giá lẫn nhau,... phát triển năng lực tự học cũng như tư duy sáng tạo, vận dụng kiến thức đã học giải quyết những tình huống thực tiễn.

Tuy vậy thực tế cho thấy nhiều giảng viên và thậm chí một số không ít cán bộ quản lý giáo dục chưa thấu

hiểu triết lý đánh giá, chủ yếu mới chỉ tập trung vào đánh giá kết quả học tập để xếp loại sinh viên và việc đánh giá chủ yếu chỉ quan tâm đến kiến thức chưa chú trọng đến việc phát huy tư duy, khả năng sáng tạo, khả năng làm việc nhóm,... Hơn nữa, hầu hết giảng viên rất hạn chế sử dụng nhiều hình thức đánh giá, phần lớn đánh giá dựa vào viết bài tự luận, làm các bài tập như kiểm tra 15 phút... và thông qua một số câu hỏi trắc nghiệm hoặc tự luận mà chính giảng viên cũng không rõ định đánh giá kỹ năng hay năng lực gì ở người học. Khi người giảng viên chưa đa dạng hóa các hình thức đánh giá sẽ làm cho hoạt động học tập của sinh viên trở nên nhàm chán, khó phát triển các năng lực bậc cao ở người học như năng lực giải quyết vấn đề, năng lực tư duy sáng tạo...

Rõ ràng việc đổi mới cách thức đánh giá kết quả học tập của sinh viên là đòi hỏi của thực tế khách quan và không nằm ngoài mục đích nâng cao chất lượng đào tạo. Vì thế dưới sự chỉ đạo của Ban Giám hiệu Trường ĐHKTYTHD, có sự hướng dẫn của chuyên gia, Khoa Y học cơ sở đã tiên phong trong việc tái cấu trúc chương trình các môn y học cơ sở gồm Phôi thai học, Mô học, Giải phẫu, Sinh lý, Giải phẫu bệnh, Sinh lý bệnh theo hướng tích hợp thành các modul trong đào tạo Y đa khoa đồng thời triển khai tổ chức phương thức dạy - học tích hợp. Song song với điều đó, một nhiệm vụ hết sức quan trọng cũng được triển khai đồng bộ là biên soạn bộ câu hỏi đánh giá theo hướng tích hợp cho đối tượng Y đa khoa. Bước đầu khảo sát kết quả kiểm tra và thi kết thúc học phần của những modul đầu tiên cho thấy, điểm tổng kết trung bình của sinh viên rải đều trên trục số theo phân bố chuẩn.

Bộ công cụ đánh giá được coi là đảm bảo chất lượng khi các câu hỏi đạt được ba phẩm chất cơ bản là tính tin cậy (tính chính xác), tính tách biệt (tính phân biệt) và tính khách quan (tính công bằng). Thực tế trong quá trình khoa Y học cơ sở triển khai biên soạn bộ công cụ đánh giá theo hướng đổi mới cho thấy rằng:

Điều quan trọng đầu tiên là phải

GS.TS Phạm Thị Minh Đức hướng dẫn xây dựng bộ công cụ đánh giá cho các giảng viên tại Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương

thay đổi trong nhận thức và tư duy của các giảng viên. Chừng nào còn giữ nguyên thói quen đánh giá theo kiểu cũ, đánh giá dựa trên sự học thuộc, bài làm của sinh viên viết theo khuôn mẫu thì chừng đó dạy học khó tích cực hóa người học, do đó khó hình thành các năng lực ở người học.

Giảng viên phải được tập huấn và hiểu thấu đáo triết lý đánh giá, phải được đào tạo để có kiến thức, kỹ năng, làm chủ được quá trình đánh giá và phải biết nhiều phương pháp, kỹ thuật đánh giá càng đa dạng thì mức độ chính xác trong đánh giá càng cao, làm bậc lộ khả năng, năng lực khác nhau của sinh viên. Giảng viên cần phải biết rõ những hạn chế của từng công cụ đánh giá để sử dụng chúng có hiệu quả. Mục đích đánh giá là để có những quyết định đúng đắn, tối ưu nhất cho quá trình dạy học.

Đảm bảo được nội dung của kiểm tra đánh giá phải bao phủ toàn bộ mục tiêu học tập. Xác định rõ những kiến thức, kỹ năng hay năng lực nào cần đánh giá? Có những phương pháp, kỹ thuật nào trong kiểm tra, đánh giá? Và sử dụng kết quả kiểm tra đó như thế nào trong quá trình dạy - học?...

Cần chú trọng nội dung các bài kiểm tra đánh giá, nên tăng cường các câu hỏi thuộc loại nhận thức bậc cao trong bảng xếp loại tư duy Bloom như: áp dụng, phân tích, tổng hợp... Cách kiểm tra đánh giá này

sẽ làm cho sinh viên chú ý đến việc suy luận, nghiên cứu, phân tích giải quyết vấn đề một cách thường xuyên trong quá trình học tập,...

Lựa chọn phương pháp đánh giá phù hợp với mục tiêu, nội dung của modul, thiết kế các câu hỏi nhiều dạng khác nhau như câu hỏi lựa chọn (MCQ), câu trả lời đúng/sai có thân chung, câu hỏi dạng ghép cặp hay câu hỏi dạng tổ hợp. Cần ưu tiên xây dựng các tình huống (ca bệnh) có thực dựa trên thực tiễn lâm sàng giúp sinh viên hình thành tư duy tổng hợp để có khả năng giải quyết vấn đề. Kết hợp các câu hỏi trả lời ngắn 5 - 10 dòng cũng là những lựa chọn hợp lý để phát triển tư duy tổng hợp và tóm tắt nội dung trọng tâm mẫu chốt cho sinh viên.

Liệt kê các nội dung chi tiết của modul dựa vào mục tiêu học tập và xác định mức độ cần đạt để lập bảng ma trận đề thi, cần xác định cấu trúc đề thi phải đảm bảo tỷ lệ là: 33% câu hỏi dễ, 34% câu hỏi trung bình và 33% câu hỏi khó.

Xây dựng bộ công cụ đánh giá đạt chất lượng theo hướng đổi mới đòi hỏi cần rất nhiều thời gian công sức, trí tuệ và nỗ lực của các giảng viên do đó không thể kỳ vọng có ngay được bộ công cụ đánh giá hoàn thiện trong một thời gian ngắn. Vì thế bộ công cụ đánh giá cần được tiếp tục chỉnh sửa, bổ sung hàng năm để tiến tới có một ngân hàng câu hỏi đủ lớn là nền tảng giúp cho sinh viên học tập đạt hiệu quả cao nhất.

Chân dung nhà khoa học

I. Sơ lược lý lịch

- Họ và tên: **TRẦN VĂN VIỆT**
- Ngày, tháng, năm sinh: 15 - 8 - 1967
- Quê quán: Đình Cao - Phú Cù - Hưng Yên
- Học vị: Tiến sĩ Y học

II. Chức vụ, đơn vị công tác:

Trưởng khoa Khoa chẩn đoán hình ảnh Trường Đại học kỹ thuật y tế Hải Dương

III. Các công trình khoa học đã công bố

- Nghiên cứu giá trị của siêu âm trong chẩn đoán chữa ngoài tử cung tại bệnh viện Đa khoa tỉnh Hải Dương. Đề tài nghiên cứu khoa học cấp cơ sở 2007-2009
- Nghiên cứu đặc điểm chảy máu dưới nhện trên cắt lớp vi tính ở người cao tuổi 2010
- Nghiên cứu giá trị chụp cộng hưởng từ, chụp mạch số hoá xóa nền trong chẩn đoán và điều trị u màng não 2011
- Nhận xét 62 bệnh nhân chụp CLVT trong chẩn đoán u màng não. Tạp chí Y học thực hành 2004
- Bước đầu nhận xét đặc điểm lâm sàng và hình ảnh chụp CLVT nhồi máu não. Tạp chí Y học thực hành 2007
- Nhận xét 50 trường hợp tai biến mạch máu não chảy máu có chụp CLVT tại BV 7- Hải Dương. Tạp chí 7. Y học thực hành 2007
- Nhận xét 133 trường hợp chấn thương sọ não có chụp CLVT. Tạp chí Y học thực hành 2007
- Nghiên cứu đặc điểm hình ảnh u màng não trên phim chụp mạch số hóa xóa nền và bước đầu đánh giá hiệu quả của nút mạch tiền phẫu. Tạp chí Y học thực hành 2008
- Nghiên cứu giá trị của siêu âm trong chẩn đoán chữa ngoài tử cung tại bệnh viện đa khoa hải dương. Tạp chí Y học thực hành 2008
- Nút mạch trước mổ u màng não từ động mạch cảnh trong. Tạp chí Y học thực hành 2009
- Nghiên cứu giá trị của cộng hưởng từ trong chẩn đoán u màng não. Tạp chí Y học thực hành 2010
- Các vật liệu nút mạch trước mổ trong điều trị phẫu thuật u màng não. Tạp chí Y học thực hành 2010
- Giải phẫu màng não, mạch máu não và ứng dụng trong nút mạch trước mổ. Tạp chí Y học thực hành 2010
- Các phương pháp điều trị u màng não. . Tạp chí Y học thực hành 2010
- Nghiên cứu đặc điểm và giá trị cộng hưởng từ trong chẩn đoán u dây thần kinh VIII. Tạp chí Y học thực hành 2010
- Nghiên cứu đặc điểm chảy máu dưới nhện trên CLVT ở người cao tuổi. Tạp chí Y học thực hành 2010
- Nhận xét đặc điểm lâm sàng và hình ảnh CLVT u di căn não. Tạp chí Y học thực hành 2010
- Đặc điểm hình ảnh và giá trị của cộng hưởng từ trong chẩn đoán u màng tủy. Tạp chí Y học thực hành 2010
- Phân tích đặc điểm hình ảnh và giá trị của cộng hưởng từ trong chẩn đoán u sọ hầu. Tạp chí Y học thực hành 2011
- Nghiên cứu đặc điểm hình ảnh và giá trị của CLVT 64 dãy trong chẩn đoán ung thư đại tràng. Tạp chí Y học thực hành 2011
- Đặc điểm hình ảnh và giá trị của cộng hưởng từ trong chẩn đoán u di căn não. Tạp chí Y học thực hành 2011
- Nghiên cứu giá trị chụp XQ, CLVT trong chẩn đoán u tế bào khổng lồ xương. Tạp chí Y học thực hành 2012
- Nhận xét khoảng thời gian thích hợp từ lúc tắc mạch đến khi phẫu thuật u màng não. Tạp chí Y học thực hành 2013
- Nghiên cứu dị hình hốc mũi qua nội soi và CLVT. Tạp chí Y học thực hành 2013
- Nghiên cứu đặc điểm hình ảnh cộng hưởng từ hẹp ống sống cổ và bước đầu tìm hiểu nguyên nhân hẹp ống sống cổ .Tạp chí Y học thực hành 2013
- Nghiên cứu đặc điểm lâm sàng và hình ảnh cộng hưởng từ nhồi máu não. Tạp chí Y học thực hành 2013
- Nghiên cứu đặc điểm lâm sàng, xét nghiệm và đột biến gen K- Ras ở bệnh nhân ung thư đại tràng tại Bệnh viện Hữu nghị Việt tiếp- Hải phòng. Tạp chí Y học thực hành 2013
- Giá trị chẩn đoán ung thư vú của chụp xquang kết hợp với siêu âm. Tạp chí Y học thực hành 2013
- Bước đầu nhận xét đặc điểm lâm sàng và hình ảnh chụp CLVT chấn thương cột sống ngực. Tạp chí Y học thực hành 2014
- Nghiên cứu giá trị chụp CHT, chụp DSA trong chẩn đoán và điều trị u màng não. Tạp chí Y học thực hành 2014

IV. Sách giáo khoa, giáo trình, tài liệu tham khảo đã xuất bản

- Chẩn đoán hình ảnh tập 3 Nhà xuất bản Y học 2003
- Chẩn đoán hình ảnh tập 4 Nhà xuất bản Y học 2003
- Kỹ thuật chụp xquang thường quy. Nhà xuất bản Y học 2004
- Kỹ thuật chụp xquang đặc biệt. Nhà xuất bản Y học 2004
- Giáo trình chụp cắt lớp vi tính. Nhà xuất bản Y học 2013

BỆNH SỞI VÀ CÁCH PHÒNG TRÁNH

Ths Nguyễn Thạch Quyền

Trưởng Khoa Truyền nhiễm BV Đa khoa tỉnh Hải Dương

Sởi là bệnh truyền nhiễm cấp tính, lây truyền qua đường hô hấp, do virus sởi gây ra. Bệnh lưu hành chủ yếu ở trẻ em với biểu hiện là sốt và nổi ban toàn thân. Bệnh xảy ra quanh năm nhưng tập trung nhiều vào mùa đông – xuân, đến nay sởi vẫn là một trong những nguyên nhân gây tử vong hàng đầu ở trẻ em dưới 5 tuổi.

I. Đại cương

+ Mầm bệnh và vật chủ: Virus sởi có tên paramyxoviridae, thuộc loại virus mang nhân RNA và người là vật chủ tự nhiên duy nhất.

+ Đường lây truyền: virus sởi lây truyền trực tiếp qua đường hô hấp (ho, hắt hơi, tiếp xúc với dịch hô hấp của người bệnh...) và đường gián tiếp thông qua các đồ vật chứa virus (sởi có thể tồn tại khoảng 2 giờ trong môi trường không khí ẩm).

+ Cơ chế bệnh sinh:

- Sau khi xâm nhập vào đường hô hấp, virus sởi phát triển và nhân lên nhanh chóng. Sau 2 đến 4 ngày, virus sởi được các đại thực bào đường hô hấp đưa đến các hạch lympho. Tại đây, virus sởi tiếp tục nhân lên mạnh mẽ và xâm nhập vào máu gây ra các triệu chứng sốt, phát ban trên lâm sàng.

- Thời gian lây truyền bệnh khoảng 1 tuần (trước khi phát ban 3- 5 ngày cho đến sau khi phát ban 4 ngày).

- Virus sởi gây suy giảm miễn dịch chung theo cơ chế giảm đáp ứng miễn dịch đặc hiệu, giảm sản xuất IL- 12 và giảm dạng phản ứng chậm của lympho bào. Hiện tượng này có thể tồn tại hàng tuần tới hàng tháng. Đây chính là nguyên nhân gây ra những biến chứng bội nhiễm và gây tử vong cho bệnh nhân.

II. Lâm sàng sởi điển hình

+ Thời kỳ ủ bệnh: kéo dài từ 7 đến 14 ngày (trung bình 10-12 ngày). Bệnh nhân thường không có triệu chứng.

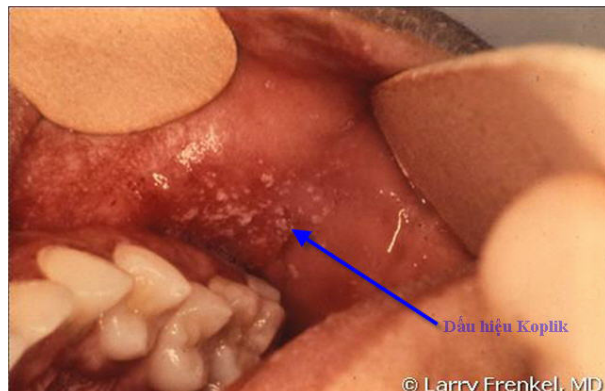
+ Thời kỳ khởi phát:

- Sốt cao kéo dài từ 4 đến 7 ngày.
- Hội chứng viêm long đường hô hấp: viêm kết mạc mắt, ho, sổ mũi
- Các triệu chứng khác: mệt mỏi, đau cơ, sợ ánh sáng, phù quanh hốc mắt...

- Hạt Koplik (koplik spots)- nội ban: hạt màu trắng xám

Ban sởi

Dấu hiệu Koplik

© Larry Frenkel, MD

Hạt Hopkil

(kích thước 0,5-1 mm) trên nền viêm đỏ, vị trí ở bờ trong niêm mạc má, ngang răng hàm 2 và thường xuất hiện từ 3 đến 5 ngày. Đây là dấu hiệu đặc trưng cho bệnh sởi tuy nhiên không phải gặp ở tất cả mọi bệnh nhân.

+ Thời kỳ toàn phát: biểu hiện sốt và phát ban dạng sởi (ngoại ban)

- Ban sởi thường xuất hiện sau sốt 3-4 ngày, sau hạt koplik 1-2 ngày và sau khi phơi nhiễm 14 ngày.

- Tính chất: ban đỏ nhạt, chủ yếu là dạng chấm, nốt mịn có thể kèm theo ngứa nhẹ.

- Ban thường bắt đầu từ mặt, chân tóc, cổ, trên vành tai. Ngày thứ 2 lan xuống thân và ngày thứ 3 lan xuống các chi.

- Ban mọc nhiều nhất ở vành tai, có thể hợp thành từng mảng, có thể thấy ở lòng bàn chân, bàn tay, có thể thấy xuất huyết dạng chấm hay bầm máu.

- Ban tồn tại 5-7 ngày, sau khi bay tạo thành vết thâm nâu, bong vảy (dấu hiệu vằn da hổ).

- Ban sởi bay theo thứ tự, bắt đầu từ mặt

- Trong thời kỳ này dấu hiệu koplik thường không còn nhưng các biểu hiện nội ban khác cơ thể vẫn còn: ho, tiêu chảy..

- Trong 1-2 ngày đầu sau khi phát ban, bệnh nhân thường rất mệt mỏi.

+ Thời kỳ lui bệnh: các triệu chứng giảm dần, ho là triệu chứng thường tồn tại lâu nhất. Toàn bộ thời gian phát bệnh khoảng từ 7- 10 ngày kể từ khi khởi phát.

III. Thể không điển hình:

Thường xảy ra ở những người tiêm phòng không đầy đủ hoặc đã được tiêm IgG đa giá sau khi bội nhiễm. Lâm sàng thường có sốt, viêm long đường hô hấp, ban dạng sởi không mọc theo tuần tự, số lượng ban ít, hay gặp ở các nếp gấp chi...

IV. Biến chứng của sởi

+ Một số biến chứng do virus sởi:

- Viêm phổi tế bào khổng lồ
- Viêm não, màng não cấp
- Viêm não co cứng toàn thể bán cấp (thường xảy ra

sau 10 năm sau khi mắc sởi).

- Viêm giác mạc dẫn đến mù lòa
- Viêm cơ tim, viêm ngoài màng tim
- Viêm gan, viêm tụy cấp, viêm ruột thừa
- Xuất huyết, đông máu nội mạch rải rác, giảm tiểu cầu
- Xảy thai, đẻ non ở phụ nữ mang thai

+ Một số biến chứng do bội nhiễm

- Viêm phổi, phế quản, thanh quản do vi khuẩn hoặc virus khác. Đặc biệt viêm phổi là nguyên nhân hàng đầu gây ra tử vong cho bệnh nhân mắc sởi

- Viêm xoang, viêm tai giữa
- Viêm hạch, tái phát bệnh lao...

V. Chẩn đoán

+ Chẩn đoán ca bệnh lâm sàng:

- Sốt
- Hội chứng viêm long đường hô hấp
- Hạt Koplik hoặc phát ban theo tính chất sởi

+ Chẩn đoán xác định ca bệnh:

Lâm sàng kèm theo 1 trong 3 xét nghiệm sau: Test sởi IgG và IgM, RT- PCR, nuôi cấy phân lập virus

- Test IgM và IgM: kháng thể IgM chắc chắn phát hiện sau 3 ngày sau phát ban, tồn tại 60 ngày sau khởi phát. Kháng thể IgG xuất hiện sau phát ban 7 ngày, có giá trị chẩn đoán khi hiệu giá kháng thể tăng lên 4 lần sau 10 đến 14 ngày. Bệnh phẩm là máu, kỹ thuật dễ thực hiện, nhanh chóng, chi phí không cao vì vậy thuận lợi cho áp dụng trong lâm sàng.

- RT- PCR đặc hiệu với sởi là xét nghiệm khẳng định sớm nhất (trước khi phát ban, thậm chí ngay sau khi phơi nhiễm). Bệnh phẩm là máu, dịch hô hấp và nước tiểu.

- Nuôi cấy virus: bệnh phẩm là dịch đường hô hấp hoặc nước tiểu.

+ Chẩn đoán phân biệt

- Các bệnh do virus gây ban: Rubella, Adenovirus, Sốt xuất huyết, thủy đậu, tay chân miệng, Rotavirus...
- Các bệnh do vi khuẩn: nhiễm liên cầu, não mô cầu...
- Các bệnh do ký sinh trùng, nấm, gian
- Rickettsia
- Các bệnh khác: Kawashaki, dị ứng thuốc, bệnh tự miễn...

VI. Điều trị

+ Nguyên tắc điều trị

- Cách ly ngay khi nghi ngờ mắc sởi
- Điều trị hỗ trợ
- Phát hiện và điều trị sớm các biến chứng

+ Điều trị hỗ trợ

- Hạ sốt: nằm phòng thoáng, mát; mặc quần áo rộng, thấm mồ hôi; chườm ấm, hạ sốt bằng miếng dán, dùng thuốc khi nhiệt độ cao trên 38,05...

- Bồi phụ nước điện giải: bằng đường uống. Truyền dịch khi sốt nhiều, nôn nhiều, ỉa chảy...

- Vệ sinh da, mắt, miệng, họng, hậu môn, sinh dục..

- Bồi sung vitamin A với liều như sau:

- . Trẻ em dưới 6 tháng tuổi: 50.000 UI/ngày x 2 ngày.
- . Trẻ em từ 6 đến 11 tháng: 100.000 UI/ngày x 2 ngày.
- . Trẻ em từ 12 tháng và người lớn: 200.000 UI/ngày

x 2 ngày.

- Cung cấp đủ dinh dưỡng, vitamin

+ Phát hiện và điều trị biến chứng

- Phát hiện các dấu hiệu nặng:

- . Sốt cao, liên tục ngay cả khi đã phát ban toàn thân.
- . Khó thở
- . Li bì, co giật
- . Tiêu chảy, nôn nhiều
- . Xuất huyết
- . Suy tuần hoàn

. Cơ địa đặc biệt: suy giảm miễn dịch, mắc các bệnh ác tính, chồng bệnh khác...

- Điều trị biến chứng: tùy thuộc vào từng biến chứng

+ Khi có các dấu hiệu bội nhiễm vi khuẩn (Viêm phổi, viêm tai giữa...) Dùng kháng sinh

+ Viêm não, màng não: chống phù não (tư thế, thở oxy, manitol...). Có thể sử dụng Corticoid trong các trường hợp này...

- Một số lưu ý khi sử dụng thuốc điều trị:

. Không sử dụng corticoid và kháng sinh (trừ khi có chỉ định cụ thể).

. Hạn chế truyền dịch nếu có biến chứng viêm phổi, viêm cơ tim

. Sử dụng Gama globulin nếu có điều kiện: tiêm bắp với liều 0,25 ml/kg/ngày, trong vòng từ 2 đến 5 ngày. Mỗi ngày, liều không quá 15 ml, tiêm 1 vị trí không quá 3 ml (trẻ em) và 5 ml (người lớn).

VII. Phòng bệnh

+ Tiêm vaccin: tiêm 2 mũi (9 và 18 tháng tuổi) theo chương trình tiêm chủng mở rộng.

Tiêm vắc xin sởi cho trẻ dưới 2 tuổi để phòng bệnh

+ Dự phòng sau phơi nhiễm

- Áp dụng cho người chưa tiêm phòng và chưa từng mắc bệnh sởi.

- Tiêm vaccin và gama globulin (theo liều đã trình bày).

. Tiêm vaccin: trong vòng 3 ngày sau khi phơi nhiễm.

. Tiêm gama globulin: sử dụng cho những trẻ chưa đến tuổi tiêm phòng, phụ nữ đang mang thai chưa tiêm phòng và chưa bị nhiễm sởi lần nào. Liều lượng như trình bày phần trước.

+ Các biện pháp dự phòng không đặc hiệu

- Phát hiện sớm và cách ly kịp thời
- Đeo khẩu trang khi đến chỗ đông người, đặc biệt vùng đang có dịch
- Rửa tay thường xuyên
- Vệ sinh mắt, mũi, họng..

Tiêm vắc xin sởi cho trẻ dưới 2 tuổi để phòng bệnh

NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT VỀ BỆNH TAY CHÂN MIỆNG

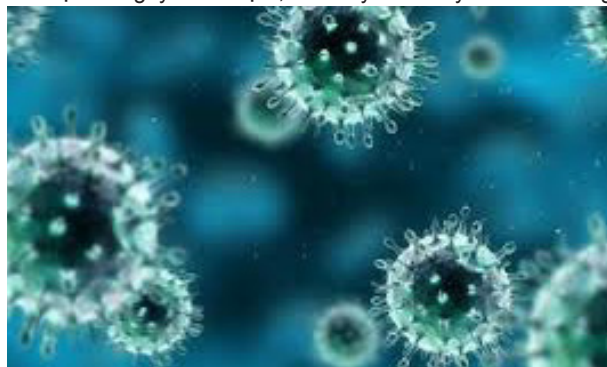
ThS. Nguyễn Thị Thu Hiền

Trưởng bộ môn Nhi - Khoa Y học Lâm sàng

Cục Y tế Dự phòng, Bộ Y tế cho biết, bệnh tay chân miệng đã xuất hiện tại 62 địa phương, từ đầu năm đến nay, mặc dù số ca mắc tay chân miệng đã giảm 20% so với cùng kỳ năm ngoái nhưng một số tỉnh, thành lượng bệnh nhân tăng cao trong đó, Hà Nội và TPHCM là nơi có nguy cơ cao về số trẻ mắc bệnh tay chân miệng.

Đây là bệnh truyền nhiễm cấp tính lây từ người sang người, do vi rút đường ruột gây ra. Hai nhóm tác nhân gây bệnh thường gặp là Coxsackie virus A16 và Enterovirus 71 (EV71)

Bệnh dễ gây thành dịch, virus lây lan chủ yếu theo đường

Enterovirus 71 (EV71)

tiêu hoá. Nguồn lây chính từ nước bọt, phỏng nước và phân của trẻ nhiễm bệnh. Do chưa có vaccin phòng bệnh và thời gian tồn tại của virus lâu (virus có thể tồn tại ở trong phân tới 4 tuần sau khi các triệu chứng đã hết) nên khả năng lây nhiễm và bùng phát thành dịch cao, nhất là vào hai thời điểm từ tháng 3 đến tháng 5 và từ tháng 9 đến tháng 12 hàng năm

Bệnh có thể gặp ở mọi lứa tuổi nhưng thường gặp ở trẻ dưới 5 tuổi, đặc biệt tập trung ở nhóm tuổi dưới 3 tuổi. Các yếu tố sinh hoạt tập thể như trẻ đi học tại nhà trẻ, mẫu giáo; sinh hoạt, vui chơi tập trung là các yếu tố nguy cơ cao lây truyền bệnh

Chẩn đoán bệnh dựa vào biểu hiện lâm sàng và yếu tố dịch tễ:

- Triệu chứng lâm sàng chính là phát ban và phỏng nước tập trung thành đám ở lòng bàn tay – chân, gối, mông, khuỷu tay; kích thước: 2-4 mm; không đau, không ngứa, không loét; riêng mụn nước trong miệng rất dễ vỡ, dễ viêm loét, đau khi tiếp xúc với thức ăn nóng, cay, chua...

Bệnh tay chân miệng là bệnh sốt cấp tính kèm mụn nước ở tay, chân và có hoặc không có mụn nước/loét ở miệng

- Yếu tố dịch tễ: Căn cứ vào tuổi, mùa, vùng lưu hành bệnh, số trẻ mắc bệnh trong cùng một thời gian.

Bệnh biểu hiện với 4 mức độ nặng nhẹ khác nhau:

- Trong đó độ 1 nhẹ nhất, trẻ chỉ có biểu hiện viêm loét miệng và/hoặc tổn thương da. Với mức độ này trẻ điều trị ngoại trú và theo dõi bệnh tại y tế cơ sở, không phải nhập viện

điều trị. Đồng thời cần đưa trẻ tái khám ngay khi có dấu hiệu:

- + Sốt cao $\geq 39^{\circ}\text{C}$.

- + Thờ nhanh, khó thở.

- + Giật mình, lừ đừ, run chi, quấy khóc, bứt rứt khó ngủ, nôn nhiều.

- + Đi loạng choạng.

- + Da nổi vân tím, vã mồ hôi, tay chân lạnh.

- + Co giật, hôn mê.

- Từ độ 2 trở lên trẻ cần theo dõi sát và điều trị nội trú tại bệnh viện. Đề phòng xảy ra những biến chứng nguy hiểm về hô hấp, tuần hoàn, thần kinh (Suy hô hấp, suy tuần hoàn, viêm cơ tim, viêm não, co giật, hôn mê...) và hạn chế tối đa nguy cơ tử vong.

Song song với điều trị cần tư vấn kỹ cho gia đình trẻ những nội dung chăm sóc đảm bảo vệ sinh, dinh dưỡng và phòng chống lây lan mầm bệnh.

Trong quá trình chăm sóc cho trẻ cần lưu ý:

- Vệ sinh thân thể sạch nhẹ nhàng, tránh làm vỡ mụn, phỏng nước

- Vệ sinh răng miệng sau khi ăn. Trước khi vệ sinh răng miệng cho trẻ người chăm sóc cần rửa tay sạch bằng xà bông diệt khuẩn, đặc biệt với những trẻ đang bị viêm loét miệng.

- Khẩu phần ăn cho trẻ đầy đủ dinh dưỡng theo đúng lứa tuổi, thức ăn nên để nguội, nấu chín kỹ, mềm; tránh thức ăn nóng, chua, cay vì dễ gây kích thích và làm trẻ đau miệng nhiều hơn.

- Cho trẻ nghỉ ngơi, tránh kích thích

- Phòng chống lây lan mầm bệnh tại cộng đồng:

Cách ly trẻ bệnh trong 10-14 ngày đầu của bệnh, cho trẻ nghỉ học, không dùng chung đồ cá nhân

Vệ sinh cá nhân, rửa tay bằng xà bông diệt khuẩn đặc biệt sau khi thay quần áo, tã lót, sau tiếp xúc phân, nước tiểu, nước bọt của trẻ

Rửa sạch đồ chơi, vật dụng, sàn nhà... Lau sàn nhà bằng dung dịch khử khuẩn Cloramin B 2%.

Quản lý phân: Sử dụng nhà tiêu hợp vệ sinh, phân, chất thải của trẻ phải được thu gom, xử lý và đổ vào nhà tiêu hợp vệ sinh.

Bệnh tay chân miệng là bệnh sốt cấp tính kèm mụn nước ở tay, chân và có hoặc không có mụn nước/loét ở miệng

PHÒNG VÀ ĐIỀU TRỊ BỆNH SỐT XUẤT HUYẾT

TS. Lê Văn Thêm

Trưởng khoa Y tế Công cộng

Sốt xuất huyết là bệnh truyền nhiễm cấp tính do vi rút gây nên. Bệnh lây truyền từ người sang người qua vật chủ trung gian truyền bệnh là muỗi vằn. Bệnh có thể gây thành dịch lớn và có tỷ lệ tử vong tương đối cao. Bệnh lưu hành tại trên 100 quốc gia thuộc các khu vực có khí hậu nhiệt đới và á nhiệt đới như vùng Đông Nam Á và Tây Thái Bình Dương, châu Mỹ, châu Phi với khoảng 2,5 tỷ người sống trong vùng nguy cơ. Theo Tổ chức Y tế thế giới, mỗi năm có khoảng 100 triệu trường hợp mắc, phần lớn là trẻ em dưới 15 tuổi, tỷ lệ tử vong trung bình do sốt xuất huyết khoảng 2,5-5%. Tại Việt Nam, sốt xuất huyết tập trung chủ yếu tại các tỉnh miền Nam và miền Trung, trung bình mỗi năm cả nước ghi nhận khoảng 100.000 trường hợp mắc và gần 100 trường hợp tử vong.

Năm 2014, tình hình sốt xuất huyết có chiều hướng gia tăng tại nhiều quốc gia. Theo thông báo của Tổ chức Y tế Thế giới khu vực Tây Thái Bình Dương ngày 22/4/2014, sốt xuất huyết đang tăng gia tại các nước Campuchia, Singapore, Malaysia và Australia. Tại Việt Nam, từ đầu năm đến nay cả nước ghi nhận 9.011 trường hợp mắc sốt xuất huyết tại 42 tỉnh/thành phố, trong đó có 5 trường hợp tử vong tại Cà Mau, Bình Dương, Bình Phước và TP. Hồ Chí Minh. Số mắc tập trung tại khu vực miền Nam (83,8%) sau đó đến khu vực miền Trung (12,9%).

1. Mầm bệnh:

Virus Dengue thuộc nhóm Arbovirus, có 4 týp huyết thanh (D1, D2, D3, D4). Các týp huyết thanh chỉ gây được một phần nhỏ miễn dịch chéo giữa các týp, vì vậy Dengue xuất huyết có thể mắc lần 2 hoặc lần 3

2. Đường lây:

Qua muỗi *Aedes aegypti* (hay còn gọi là muỗi vằn)
Muỗi *Aedes aegypti* thường đẻ ở chỗ nước trong,

Muỗi *Aedes aegypti* (muỗi vằn)- vật trung gian truyền bệnh sốt xuất huyết

sạch, đậu trên quần áo, giường tủ, bàn ghế. Muỗi hút máu vào ban ngày, thường từ 9 - 10 giờ sáng đến 17 - 18 giờ chiều. Muỗi có thể truyền bệnh ngay sau khi hút máu người bệnh hoặc sau thời gian 8 - 10 ngày. Sau khi nhiễm virus, muỗi có khả năng truyền bệnh trong suốt quãng đời còn lại.

3. Triệu chứng

Theo Tổ chức Y tế Thế giới, bệnh sốt xuất huyết được chia làm 3 thể:

3.1. Sốt xuất huyết Dengue

* Lâm sàng:

- Sốt cao đột ngột, liên tục 2-7 ngày và có ít nhất 2 trong các dấu hiệu sau:

+ Biểu hiện xuất huyết : như nghiệm pháp dây thắt dương tính, chấm xuất huyết dưới da, chảy máu chân răng hoặc chảy máu cam.

+ Nhức đầu, chán ăn, buồn nôn.

+ Da xung huyết, phát ban.

+ Đau cơ khớp, nhức 2 hố mắt.

* Cận lâm sàng:

- Hematocrit bình thường, hoặc tăng.

- Số lượng tiểu cầu bình thường hoặc hơi giảm.

- Số lượng bạch cầu thường giảm.

3.2. Sốt xuất huyết có dấu hiệu cảnh báo

Bao gồm các triệu chứng lâm sàng của sốt xuất huyết Dengue, kèm theo một hoặc nhiều dấu hiệu cảnh báo sau:

- Vật vã, lừ đừ, li bì

- Đau bụng vùng gan hoặc ấn đau vùng gan

- Gan to > 2 cm

- Nôn nhiều

- Xuất huyết niêm mạc

- Tiểu ít

- Xét nghiệm:

+ Hematocrit tăng cao

+ Tiểu cầu giảm nhanh chóng

3.3. Sốt xuất huyết nặng

3.3.1. Sốt xuất huyết Dengue có sốc

- Thường xảy ra vào ngày thứ 3 - 7 của bệnh, biểu hiện các triệu chứng như vật vã, bứt rứt hoặc li bì; da lạnh ẩm, mạch nhanh nhỏ hoặc mất; huyết áp kẹt (hiệu số huyết áp tối đa và tối thiểu ≤ 20 mmHg), hoặc tụt huyết áp, hoặc không đo được; tiểu ít.

3.3.2. Xuất huyết nặng

- Chảy máu cam nặng, rong kinh nặng (ở phụ nữ), xuất huyết trong cơ và phần mềm, xuất huyết đường tiêu hóa và nội tạng, kèm theo tình trạng sốc nặng, giảm tiểu cầu, thiếu oxy mô và toan chuyển hóa có thể dẫn đến suy đa phủ tạng và đông máu nội mạch nặng

- Xuất huyết nặng cũng có thể xảy ra ở bệnh nhân dùng các thuốc kháng viêm như acetylsalicylic (aspirin),

ibuprofen hoặc corticoide, tiền sử loét dạ dày, viêm gan mạn.

3.3.3. Suy đa tạng

- Suy gan cấp, men gan ALT, AST ≥ 1000 U/L.
- Suy thận cấp.
- Rối loạn tri giác.
- Viêm cơ tim, suy tim, hoặc suy chức năng các cơ quan khác.

4. Điều trị

4.1. Điều trị sốt xuất huyết Dengue

Phần lớn các trường hợp điều trị ngoại trú và theo dõi tại y tế cơ sở, chủ yếu là điều trị triệu chứng và theo dõi chặt chẽ phát hiện sớm sốc xảy ra để xử trí kịp thời

4.1.1. Điều trị triệu chứng

- Nếu sốt $\geq 39^\circ\text{C}$ cho thuốc hạ sốt, nói lỏng quần áo và lau mát bằng nước ấm.
- Thuốc hạ nhiệt chỉ được dùng là Paracetamol đơn chất, liều dùng 10 - 15 mg/ kg/ lần, cách nhau mỗi 4-6 giờ.

- Chú ý:

- + Tổng liều paracetamol không quá 60mg/kg cân nặng/24h.
- + Không dùng Aspirin, Analgin, ibuprofen vì có thể gây xuất huyết, toan máu.

4.1.2. Bù dịch sớm bằng đường uống

Khuyến khích người bệnh uống nhiều nước Oresol, nước sôi để nguội, nước trái cây (nước dừa, cam, chanh...) hoặc nước cháo loãng với muối.

4.2. Điều trị sốt xuất huyết có dấu hiệu cảnh báo

Người bệnh được cho nhập viện điều trị.

- Chỉ định truyền dịch:

- + Nên xem xét truyền dịch nếu người bệnh không uống được, nôn nhiều, có dấu hiệu mất nước, lừ đừ, hematocrit tăng cao; mặc dù huyết áp vẫn ổn định.

+ Dịch truyền bao gồm: Ringer lactat, NaCl 0,9%.

4.3. Điều trị sốt xuất huyết Dengue nặng

Người bệnh phải được nhập viện điều trị cấp cứu

4.3.1. Điều trị sốc sốt xuất huyết Dengue

a) Sốc sốt xuất huyết Dengue:

- Cần chuẩn bị các dịch truyền sau
- + Ringer lactat.

+ Dung dịch mặn đẳng trương (NaCl 0,9%)

+ Dung dịch cao phân tử (dextran 40 hoặc 70, hydroxyethyl starch (HES)).

- Cách thức truyền

+ Phải thay thế nhanh chóng lượng huyết thanh mất đi bằng Ringer lactat hoặc dung dịch NaCl 0,9%, truyền tĩnh mạch nhanh với tốc độ 15-20 ml/kg cân nặng/giờ.

+ Đánh giá lại tình trạng người bệnh sau 1 giờ; truyền sau 2 giờ phải kiểm tra lại hematocrit:

(α) Nếu sau 1 giờ người bệnh ra khỏi tình trạng sốc, huyết áp hết kẹt, mạch quay rõ và trở về bình thường, chân tay ấm, nước tiểu nhiều hơn, thì giảm tốc độ truyền xuống 10 ml/kg cân nặng/giờ, truyền trong 1-2 giờ; sau đó giảm dần tốc độ truyền xuống 7,5ml/kg cân nặng/giờ, truyền 1-2 giờ; đến 5ml/kg cân nặng/giờ, truyền 4-5 giờ; và 3 ml/kg cân nặng/giờ, truyền 4-6 giờ tùy theo đáp ứng lâm sàng và hematocrit.

(β) Nếu sau 1 giờ truyền dịch mà tình trạng sốc không cải thiện (mạch nhanh, huyết áp hạ hay kẹt, tiểu vẫn ít) thì phải thay thế dịch truyền bằng dung dịch cao phân tử. Truyền với tốc độ 15-20 ml/kg cân nặng/giờ, truyền trong 1 giờ. Sau đó đánh giá lại:

- Nếu sốc cải thiện, hematocrit giảm, thì giảm tốc độ truyền cao phân tử xuống 10 ml/kg cân nặng/giờ, truyền trong 1-2 giờ. Sau đó nếu sốc tiếp tục cải thiện và hematocrit giảm, thì giảm tốc độ truyền cao phân tử xuống 7,5 ml/kg cân nặng/giờ, rồi đến 5 ml/kg cân nặng/giờ, truyền trong 2-3 giờ.

Theo dõi tình trạng người bệnh, nếu ổn định thì chuyển truyền tĩnh mạch dung dịch điện giải

• Nếu sốc vẫn chưa cải thiện, thì đo áp lực tĩnh mạch trung ương (CVP) để quyết định cách thức xử trí.

Nếu sốc vẫn chưa cải thiện mà hematocrit giảm xuống nhanh (mặc dù còn trên 35%) thì cần phải thăm khám để phát hiện xuất huyết nội tạng và xem xét chỉ định truyền máu. Tốc độ truyền máu 10 ml/kg cân nặng/1 giờ.

- Chú ý: Tất cả sự thay đổi tốc độ truyền phải dựa vào mạch, huyết áp, lượng bài tiết nước tiểu, tình trạng tim phổi, hematocrit một hoặc hai giờ một lần và CVP.

b) Sốc sốt xuất huyết Dengue nặng

Trường hợp người bệnh vào viện trong tình trạng sốc nặng (mạch quay không bắt được, huyết áp không đo được (HA=0)) thì phải xử trí rất khẩn trương.

- Để người bệnh nằm đầu thấp.

- Thở oxy.

- Truyền dịch:

+ Đối với người bệnh dưới 15 tuổi: Lúc đầu dùng bơm tiêm to bơm trực tiếp vào tĩnh mạch Ringer lactat hoặc dung dịch mặn đẳng trương với tốc độ 20 ml/kg cân nặng trong vòng 15 phút. Sau đó đánh giá lại người bệnh, có 3 khả năng xảy ra:

- Nếu mạch rõ, huyết áp hết kẹt, cho dung dịch cao phân tử 10 ml/kg cân nặng/giờ và xử trí tiếp theo như sốt xuất huyết Dengue còn bù.

- Nếu mạch nhanh, huyết áp còn kẹt hoặc huyết áp hạ: Truyền dung dịch cao phân tử 15-20 ml/kg cân nặng/giờ, sau đó xử trí theo điểm (β) ở trên.

- Nếu mạch, huyết áp vẫn không đo được: Bơm tĩnh mạch trực tiếp dung dịch cao phân tử 20 ml/kg cân nặng/15 phút. Nên đo CVP để có

phương hướng xử trí. Nếu đo được huyết áp và mạch rõ, thì truyền dung dịch cao phân tử 15-20 ml/kg cân nặng/giờ, sau đó xử trí theo điểm (β) ở trên.

4.3.2. Điều trị xuất huyết nặng

a) Truyền máu và các chế phẩm máu

- Khi người bệnh có sốc cần phải tiến hành xác định nhóm máu để truyền máu khi cần.

- Truyền khối hồng cầu hoặc máu toàn phần:

+ Sau khi đã bù đủ dịch nhưng sốc không cải thiện, hematocrit giảm xuống nhanh (mặc dù còn trên 35%).

+ Xuất huyết nặng

b) Truyền tiểu cầu

- Khi số lượng tiểu cầu xuống nhanh dưới 50.000/mm³ kèm theo xuất huyết nặng.

- Nếu số lượng tiểu cầu dưới 5.000/mm³ mặc dù chưa có xuất huyết có thể truyền tiểu cầu tùy từng trường hợp cụ thể.

c) Truyền plasma tươi, tủa lạnh: Xem xét truyền khi người bệnh có rối loạn đông máu dẫn đến xuất huyết nặng.

5. Phòng bệnh

Hiện nay chưa có vắc xin phòng đặc hiệu nên các biện pháp phòng bệnh chủ yếu là diệt muỗi trung gian truyền bệnh, giám sát sinh học, ngăn ngừa dịch xảy ra.

Phòng muỗi sinh sản là biện pháp quan trọng và hiệu quả:

- Đậy thật kín lu, vại, dụng cụ chứa nước sinh hoạt, bể chứa nước, không tạo nơi cho muỗi đẻ trứng. Hàng tuần nên cọ rửa với bàn chải để trứng muỗi rơi ra, thả cá để diệt lăng quăng, bọ gậy.

- Không để nước ứ đọng ở các dụng cụ chứa nước mưa. Các dụng cụ chứa nước như chum, vại không sử

dụng thì phải lật úp xuống. Vỏ lon bia, túi ni lông, vỏ sữa chua, ống bơ, vỏ dừa, v.v... phải thu gom và tiêu hủy.

- Dọn dẹp nhà cửa ngăn nắp, sạch, thoáng.

- Đốt hương diệt muỗi, phun thuốc diệt muỗi trong nhà.

Phòng muỗi đốt:

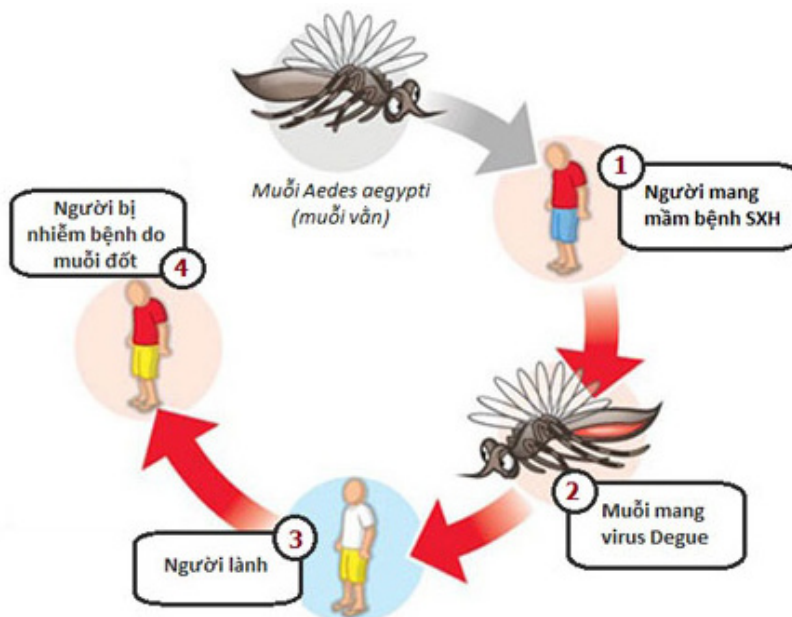
- Xoa thuốc chống muỗi đốt lên những vùng da hở để bảo vệ cả ngày lẫn đêm.

- Mặc quần áo dài che kín tay chân khi làm việc ban ngày, nhất là ở nơi có nhiều muỗi.

- Màn, rèm cửa cần được tẩm hóa chất để xua muỗi và diệt muỗi. Khi ngủ ban ngày cũng phải dùng màn.

- Người bệnh sốt xuất huyết phải nằm trong màn để tránh muỗi đốt rồi truyền bệnh sang người khác.

Khi thấy các triệu chứng: sốt cao, đau đầu nhiều; trên bề mặt da xuất hiện những chấm đỏ, đốm đỏ hay vết bầm; khu vực sau mắt bị đau; đau các khớp, xương và cơ bắp; buồn nôn và nôn, chảy máu chân răng hoặc chảy máu cam cần phải đến ngay các cơ sở y tế để khám và điều trị.

Đường lây truyền bệnh sốt xuất huyết

Chuyện ngụ ngôn về kỹ năng làm việc nhóm

Thỏ và Rùa

Ngày xưa ngày xưa, có một con rùa và một con thỏ cãi nhau xem ai nhanh hơn. Chúng quyết định giải quyết việc tranh luận bằng một cuộc thi chạy đua. Chúng đồng ý lộ trình và bắt đầu cuộc đua.

Thỏ xuất phát nhanh như bắn và chạy thục mạng một hồi, và sau khi thấy rằng đã khá xa bạn rùa, thỏ nghĩ nó nên nghỉ dưới một tán cây bên đường và thư giãn trước khi tiếp tục cuộc đua. Thỏ ngồi dưới bóng cây và nhanh chóng ngủ thiếp đi. Rùa từ từ vượt qua thỏ và sớm kết thúc đường đua, dành chiến thắng. Thỏ giật mình tỉnh giấc và nhận ra rằng đã bị thua cuộc.

Bài học thứ nhất: chậm và ổn định đã chiến thắng cuộc đua.

Nhưng cuộc sống không quá đơn giản như thế!

Thỏ đã vô cùng thất vọng vì đã dễ thua và nó đã cố suy nghĩ. Nó nhận ra rằng nó đã thua chỉ vì quá tự tin, bất cẩn và thiếu kỷ luật. Nếu nó không xem mọi thứ quá dễ dàng và chắc thắng, thì rùa không thể nào có thể hạ được nó. Vì thế, nó quyết định thách thức một cuộc đua mới. Rùa đồng ý.

Lần này, thỏ chạy với tất cả sức lực của nó và chạy suốt một mạch về đích. Nó bỏ xa rùa đến đến mấy chặng dặm đường.

Bài học thứ hai: Nhanh và vững chắc sẽ chiến thắng cái chậm và ổn định.

Nhưng câu chuyện cũng không dừng lại ở đó. Rùa đã suy

ngẫm kết quả và nhận ra rằng: nó không có cách nào thắng được thỏ trên đường đua vừa rồi. Nó suy nghĩ thêm một tí nữa và rồi thách thỏ một cuộc đua khác, nhưng đường đua có một chút thay đổi.

Thỏ đồng ý. Họ bắt đầu cuộc đua. Như đã tự hứa với lòng mình là phải thật nhanh, thỏ bắt đầu chạy và chạy với tốc độ cao nhất cho đến bên bờ sông. Vạch đích đến lại còn đến 2km nữa, nhưng ở bên kia sông!

Thỏ đành ngồi xuống và tự hỏi không biết làm sao đây? Trong lúc đó, rùa đã đến nơi, lội xuống sông và bơi qua bờ bên kia, tiếp tục chạy và kết thúc đường đua.

Bài học thứ ba: Trước tiên, cần phải xác định ưu thế của mình, và sau đó là biết chọn sân chơi phù hợp.

Câu chuyện vẫn chưa kết thúc ở đây.

Đến đây, thỏ và rùa đã trở thành đôi bạn thân thiết và họ cùng nhau suy ngẫm. Cả hai nhận ra rằng cuộc đua sau cùng sẽ có kết quả tốt hơn. Vì thế, chúng quyết định tổ chức một cuộc đua cuối cùng, nhưng chúng sẽ cùng chạy chung một đội.

Cuộc đua bắt đầu, thỏ công rùa chạy đến bên bờ sông, rùa lội xuống sông và công thỏ bơi qua bên kia bờ sông. Lên đến bờ, thỏ lại công rùa đưa cả hai cùng về đích. Và chúng cùng nhận ra rằng đã về đích sớm hơn rất nhiều so với lần đua trước.

Bài học của câu chuyện này là gì?

Cả thỏ và rùa đều không hề đầu hàng hay nản chí sau thất bại. Thỏ quyết tâm làm việc hăng hơn và cố gắng nhiều hơn sau khi phải thất bại cay đắng. Rùa phải thay đổi chiến lược vì nó đã cố gắng làm việc hết sức. Trong cuộc sống, khi phải chịu đựng, đối mặt với thất bại, có thể đó là thời điểm thích hợp để cố gắng hơn và nỗ lực nhiều hơn nữa, nhưng đôi khi cũng cần phải thay đổi chiến lược và thử tìm kiếm giải pháp khác. Và đôi khi phải làm cả hai.

Thật tuyệt vời nếu mọi người đều thông minh và đều có ưu điểm riêng, nhưng trừ khi các bạn cùng làm việc với nhau trong một đội và cùng chia sẻ, cống hiến ưu thế của từng người, bạn sẽ không bao giờ thực hiện công việc được hoàn hảo bởi vì luôn luôn có những trường hợp bạn không thể làm tốt hơn người khác.

Thỏ và rùa cũng đã học thêm một bài học để đời khác: thay vì chúng chống đối với nhau, chúng bắt đầu tìm cách giải quyết tình huống, và chúng đã cùng nhau làm tốt hơn rất nhiều.

Suy ngẫm và áp dụng chuyện ngụ ngôn thỏ và rùa. Trước tiên, cần phải xác định ưu thế của mình, và sau đó là biết chọn sân chơi phù hợp. Trong thực tế: “nhanh và vững chắc” sẽ luôn đánh bại “chậm và ổn định”; làm việc với những ưu điểm của bạn, đầu tư nhiều tài nguyên và làm việc theo nhóm sẽ luôn chiến thắng bất cứ một cá nhân nào; không bao giờ đầu hàng hay nản chí sau thất bại. Và cuối cùng, phải tìm giải pháp cho mọi tình huống!

Chùm thơ của Đường Vinh Tới Sinh viên lớp Đại học Điều Dưỡng4B

ƠN THẦY

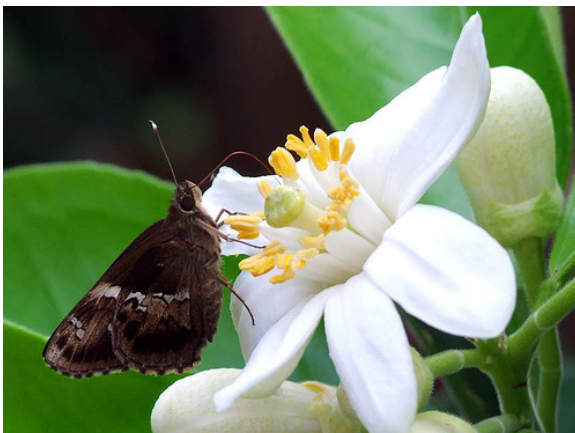
Nhất tự vi sư - con ghi lòng tạc dạ
Bán tự vi sư - con khắc cốt ghi tâm
Bốn năm sẽ qua dưới mái trường yêu dấu
Là thời gian con ghi nhớ suốt cuộc đời

Năm đầu tiên con học thầy, học bạn
Năm thứ hai học từ cả bệnh nhân
Năm thứ ba học đối nhân xử thế
Năm cuối rồi, con muốn học nhiều hơn

Làm sao quên những giảng đường yêu dấu
Thầy miệt mài bên trang giáo án cùng chúng con
Quên sao được lễ chào cờ mỗi tháng
Thầy ân cần giải đáp thắc mắc của chúng con

Luôn bên con suốt bốn năm không nản
Dù dẫu con đi hết chặng đường
Động viên con lúc con buồn, mệt..
Nhớ ơn thầy, con ơn mãi thầy ơi!

Những kỷ niệm sẽ còn mãi mãi
Những bài học sẽ chẳng thể nào quên
Nâng bước con đi suốt chặng đường đời
Mai xa Trường, nhớ ơn nghĩa thầy cô

MÙA RA TRƯỜNG

Chiếc ghế đá ngày nào tôi vẫn đợi
Phủ rêu phong theo dòng chảy cuộc đời
Màu phượng đỏ rực rỡ trong nắng hạ
Tiếng ve rộn ràng báo hiệu mùa chia tay

Mùa hè đến lòng người bao bịn rịn
Nhưng cuộc đời không thể mãi bên nhau
Chia xa rồi nhưng tâm hồn còn ở lại
Lưu luyến mãi ngày tháng sống bên nhau

Bạn tôi ơi! chia xa rồi hãy nhớ
Nhớ bạn bè tôi, nhớ đến mái trường xưa
Nhớ thầy cô và nhớ những giảng đường
Đã bên nhau 4 năm trường học tập

Tôi sẽ nhớ và nhớ mãi thầy cô
Nhớ bạn bè và nhớ cả vầng thơ
Nhớ tháng ngày bên nhau cùng vất vả
Để suốt cuộc đời thấp lửa trái tim tôi.

NGHỀ Y, TÔI ĐÃ CHỌN

Tôi chọn nghề y - một nghề đặc biệt nhất
Tắm áo choàng soi sáng cả màn đêm
Yêu nghề y – con đường tôi đã chọn
Góp sức mình vì sự sống của nhân sinh

Tôi yêu người, yêu nhịp đập con tim
Nhiều đêm qua đi không giờ ngơi nghỉ
Yêu người bệnh hơn yêu chính bản thân
Để xứng đáng người thầy thuốc của nhân dân

Tôi xin hứa sẽ học tập thật tốt
Rèn luyện bản thân cho đủ đức, đủ tài
Trước gian khổ, quyết không lùi bước
Trước khó khăn, không nản chí bỏ qua

Dù mai sau có cất cánh đi xa
Vẫn tận tụy với con đường tôi đã chọn
Ghi nhớ trong tim câu phương châm nghề nghiệp
Tâm đức sáng chăm sóc sức khỏe vàng!

Vui cười

Thức ăn nguy hiểm nhất

Một chuyên gia về dinh dưỡng đang trình bày trước đám đông:

- Các chất mà chúng ta ăn hàng ngày đủ để giết chết hầu hết những người ở đây. Thịt sống thật là đáng sợ. Nước ngọt thì có hại cho dạ dày. Nhiều thứ rau quả không tốt, và không một ai trong chúng ta nhận ra những tác hại về lâu về dài của những mầm bệnh chứa trong nước uống. Nhưng có một thứ nguy hiểm nhất mà tất cả chúng ta đã, đang và sẽ ăn nó. Ai có thể cho tôi biết thức ăn nào gây cho chúng ta sự đau khổ nhất trong nhiều năm sau khi ăn nó?

Một ông cụ khoảng 75 tuổi ngồi ở hàng ghế đầu đứng phát dậy và nói:

- Bánh cưới.

Quên

Pat vừa tỉnh khỏi thuốc mê. Anh ta rên rỉ: "Lạy Chúa, thế là xong rồi!".

- Đừng tưởng bỏ - Người bệnh nằm cạnh nói - Họ đã để quên cả gạc trong bụng tôi và tôi đã bị mổ toang ra một lần nữa đấy.

Một người bệnh ở giường phía trước uất hận:

- Còn với bụng tôi thì một lần quên kéo, một lần quên chai cồn!

Đúng lúc đó, bác sĩ phẫu thuật, người vừa mổ cho Pat gọi vọng xuống phòng:

- Có ai nhìn thấy chiếc mũ của tôi đâu không?

Sáng kiến của bác sĩ sản

Một cô gái đến phòng khám sản, bác sĩ khẳng định cô có bầu, rồi lặng thinh đóng lên bụng cô một con dấu gì đó. Về nhà cô bảo chồng đọc xem nội dung con dấu trên bụng cô là gì. Phải dùng kính lúp, anh chồng mới đọc được:

- Khi nào có thể đọc được dòng chữ này bằng mắt thường, hãy đưa cô ấy đến nhà hộ sinh.

Không phải bác sĩ sản khoa nào cũng sáng tạo và hài hước như thế.

Cứ tưởng hỏi mình

Người đàn ông vô cùng rối loạn gọi đến bệnh viện: "Vợ tôi đang mang thai, cô ấy sắp sinh rồi, chỉ còn 2 phút nữa thôi!".

- Đó có phải là con đầu lòng của cô ấy không? - Bác sĩ hỏi.

- Đồ ngu. - Người đàn ông quát - Tôi là chồng của cô ấy.

Suất ưu đãi ở bệnh viện

Nữ nhân viên của bệnh viện cầm giấy giới thiệu đến rạp phim để xin vé xem tư liệu.

Trưởng rạp thấy cô khá xinh đẹp nên vui vẻ nói:

- Tôi ưu tiên giải quyết cho cô mấy vé đặc biệt, nhưng với điều kiện tôi vô bệnh viện cô cũng phải ưu tiên săn sóc tôi đặc biệt một chút, cô chịu không?

- Ồ, vụ đó thì quá dễ, em hứa sẽ ưu tiên đặc biệt cho anh.

- Đặc biệt là sao? Thử bật mí coi nào?

- Chính em sẽ lau chùi, tắm rửa và sửa sang giường nệm cho anh yên giấc.

- Trời ơi. Nếu tôi được cô ưu tiên săn sóc như vậy thì thật là sướng mê hồn. Không biết chừng ngày mai tôi xin nhập viện liền. Nhưng tìm cô ở khoa nào?

- Anh cứ việc hỏi cô Xuân, nữ hộ lý phục vụ ở nhà xác.

